

DIKTATURA

Poroszországban Ostromállapot Nagy-Berlin és Brandenburg területére

Papen a birodalmi kormánybiztos -- A diktatórikus kormányzás első rendelete -- Minden további nélkül megszünt Németországban az alkotmányos rendszer -- Meglepetést keltő letartóztatások -- Tiltakozik a bajor kormány -- Alkotmányellenes Papen megbízatása

Letartóztatták Berlin rendőrfőnökét

Berlinből jelentik: A kifejlődésben lévő német események, amelyek már napok óta izgalomban tartják ugyyszólván egész Európát, ma döntő etapphoz érkeztek el. Papen német birodalmi kancellár magához hívatta ma délután Severing és Hirtsieler porosz minisztereket, akikkel közölte, hogy Hindenburg biro-

dalmi elnök a birodalmi kormány biztosaává őt nevezte ki, míg Pracht esseni főpolgármester porosz birodalmi belügyminiszter és az állami kancellária vezetője lesz, Severing ideiglenes belügyminiszter vonakodott Hindenburg kinevező rendeletét elfogadni és kijelentette, hogy az alkotmányellenes.

Az új rendszer halálbüntetést ró ki a rendbontókra

Még a délelőtt folyamán megjelent Hindenburgnak egy újabb rendelete, amelyben Nagy-Berlin és Brandenburg területére kihirdette a katonai kivételes állapotot, Berlin és Brandenburg védelmi körzetének katonai parancsnoka Rundstede tábornak lett. Papen kancellár porosz kormánybiztosi minőségben Braun miniszterelnököt és Severing belügyminisztert azonnal felfüggesztette pozíciójából, amely aktus után Braun ügyköre Papen kormánybiztosra szállott át. Mától fogva a Papen-kormány diktatórikus alapon átvette a porosz birodalom kormányzását és ezzel a gesztussal minden további nélkül megszüntették az alkotmányos rendszert.

A diktatórikus kormányzásra vonatkozó arra hatalmazza fel Papen kormánybiztost, esetén bármely pillanatban elmozdíthatja s elnökség ügykörét azonnal vegye át. Ennek minden személyt a miniszterelnökségi ügykör gyakorolja is jogait.

Papennek porosz kormánybiztossá történt kinevezését dokumentáló rendelet indokolásában kifejti, hogy erre az intézkedésre azért volt szükség, mert a kommunista zavargások miatt nélkülözhetetlen volt egy bizalmi kormány, amely gondoskodik a rend helyreállításáról. A többi tartományokban a rendőrség és katonaság erős kézzel fogja megakadályozni a további kilengéseket.

Magasrangú személyiségek a felkelések élén

Nem véletlen az, — mondja a rendelet indokolásában — hogy éppen Poroszországban lépnek fel a kommunisták, azonban a tervszerűség és átgondoltság hiányában nem juthatott érvényesülésre a felkelés. A magasabb körök meg vannak győződve arról, hogy a zavargások élén magasrangú személyiségek állottak és ezért a bizalmi és országos kormány együttműködése mindenképpen lehetetlenné vált. Egyetlen kivezető út volt és az csak a bizalmi kancellár személye felé vezetett, aki egyesíti kezében a birodalom és Poroszország vezetését.

Az ostromállapottal kapcsolatban a rendelet a következőket mondja:

A rendelet csak Nagy-Berlin és Brandenburg területére vonatkozik és hatályon kívül helyezi a büntető törvénykönyv hét paragrafusát. A kormányhatalom a szabadságjogok szerint fokozott beavatkozásra nyer felhatalma-

zást, míg a végrehajtó hatalom a hadügyminiszter hatáskörébe tartozik és ide csatlakozik a rendőrség is. A rendelet ellen vétőket börtönnel, vagy 15.000 márka pénzbüntetéssel sújtják. Emberi élet veszélyeztetése fegyházbüntetés, vagy enyhébb esetben hat havi fogságot von maga után, míg emberölésért halál, enyhébb esetben pedig fegyházbüntetés jár. Életbelítették azt a rendelkezést is, hogy ilyen esetekben a vagyonelkobzás is kiszabható.

Az ostromállapotról szóló rendelet a továbbiakban intézkedik a pánikot, nyugtalanságot előidéző merényletekről. Eszerint gyújtogatás, robbantás, árvízveszedelem felidézése, vagy vasuti merénylet halálbüntetés alá esik. Ugyancsak halállal büntetik a hazaárulást, a tüntetésre való felbujtást, a tüntetés előidézőit vagy vezetőit. Zavargásoknál halállal sújtják a fegyveres hatalommal való szembeállás megkísérlését is. Az igazságügyminiszter rendkívüli bíróságot nevez ki a statáriális tárgyalások lefolytatására. Ezenkívül életbeléptették az 1921. március 29-ikén a birodalmi elnök által rendeletbe foglalt bűncselekmények megtorlását, amelyek szintén a statáriális rendelet hatáskörébe tartoznak.

Szenzációs letartóztatások

A birodalmi elnök rendeleteinek megjelenése után Grzesinski porosz tartományi rendőrfőnök azonnal benyújtotta lemondását, mire Melcher esseni rendőrfőnököt nevezték ki helyébe. Ugyanakkor Weiss rendőrfőnök-helyet-

tes és Heimansberg ezredes, csendőrpáncsnok is benyújtották lemondásukat. Heimansberg helyébe Poten ezredest nevezték ki. A lemondások szenzációs következményeket vontak maguk után, amennyiben délután fél 5 óraker megjelent a berlini rendőrfőnökség épületében a birodalmi véderősztág, amely

Grzesinski rendőrfőnököt és Weiss helyettes rendőrfőnököt azonnal őrizetbe vette.

Melcher, az új rendőrfőnök pedig nyomban átvette hivatalát és elrendelte Heimansberg ideiglenes letartóztatását.

Müncheni jelentés arról számol be, hogy a bajor kormány bejelentette kifogását Hindenburg elnöknel és Papen kancellárnál a porosz kormánybiztos kinevezése miatt. A bajor kormány nemcsak itt emelt kifogást, hanem a birodalmi bíróság előtt is kifejezi álláspontját a kormánybiztos kinevezésének kérdésében.

Berlinben nyugalom van

Berlinben és környékén a katonai diktatura kihirdetése egyáltalában nem okozott különösebb izgalmat. A porosz miniszterium előtt állandóan fényképezők állanak, azonban nem igen nyílik alkalmuk szenzációs jelenetek fotografálására. Még az ismert berlini darabzésekben sem történt semmiféle zavargás az ostromállapot kihirdetésével kapcsolatban. A közönséget látszólag sem a lapok öles plakátjai, sem a kiülönkiadások nem érdeklik.

A porosz kormány sajtóirodáját a mai napon lezárták.

A kancellária hivatalában ma délután egyébként nagy értekezlet volt, amelyen a porosz minisztertanács tagjai teljes számban résztvettek. A birodalmi értekezletről egyelőre nem szivárogtak ki közelebbi hírek. A szakszervezetek szövetsége szintén foglalkozott az új helyzettel és annak közelebbi megvitatása miatt közös megbeszélésre gyűlnek össze a holnapi nap folyamán.

Általános sztrájkra készül a munkásság

Pracht, az új belügyminiszter ma délután megérkezett Berlinbe, ahol azonnal a porosz belügyminiszteriumba ment. Felkereste elődjét, Severinget, akivel egy negyed óráig tárgyalt. Severing újra kijelentette, hogy nem fogadja el lemondását, mert a rendelet, amely ezt előírja, alkotmányellenes. Severing egyszerűen kijelentette azt is, hogy a belügyminiszteri széket nem hagyja el és csak az erőszaknak enged. A belügyminiszterium előtt a kíváncsiak hatalmas tömege várakozott arra, hogy Severing elhagyja az épületet, amely azonban nem következett be.

A berlini események a Rajna-vidéken nagy izgalmat okoztak, különösen Vestfáliában keltettek feltűnést, ahol hír szerint általános munkás-sztrájk készül, amelyben a keresztényszocialisták nem vesznek részt.

A porosz minisztereket megfosztották hivataluktól

Késő esti órákban érkezett jelentések szerint délután összeült a nagy izgalommal várt minisztertanács. Miután a porosz kormány megtagadta, hogy Papen vezetése alatt tovább dolgozzon,

a kormány az összes porosz minisztereket megfosztotta hivataluktól.

Megfosztották még hivatalától Abegg porosz belügyi államtitkárt is, aki szintén szembehelezkedett a birodalmi kormánnyal.

A porosz fővárosban a minisztertanács határozat hírének tudomásulvétele után hatalmas tömeg gyülekezett össze a belügyminiszterium előtt, várva, mi fog történni. Severing

porosz belügyminiszter egy mellékajton távoztott a belügyminiszteriumból lakására, amely ugyanabban az épületben van. Az újságírók kérdéseire *Hirschfeld* porosz belügyminiszteri sajtófőnök közölte, hogy Severing ma este visszatér hivatalába. A miniszterium előtt összegyülekezett tömeg, látva, hogy semmi sem történt, az esti órákban szétszözlött.

A birodalmi biztos több új minisztert nevezett ki már. A földművelésügyi tárcát *Mussehl* birodalmi közlelmezési államtitkár kapta, kereskedelemügyi miniszter *Ernst* lett, míg a pénzügyminiszterium élére *Schleusener* államtitkár került. A többi tárcát az államtitkárokkal történő megbeszélés után töltik be.

Drámai jelenetek a belügyminisztériumban

A késő éjjeli órákban érkezett berlini jelentések szerint Severing birodalmi belügyminiszter eltávolítása a belügyminisztériumból drámai körülmények között történt meg. Severing este bevonult hivatalába, ahol néhány perc múlva megjelent *Bracht* dr., az új belügyminiszter, akit két rendőrtiszt kísért, *Bracht* dr. felszólította Severinget, hogy adja át hivatalát, amikor ez nem volt hajlandó az új belügyminiszter felszólításának eleget tenni, akkor a rendőrtisztek megragadták Severinget és erőszakkal távolították el a belügyminisztériumból. Severing kénytelen volt az erőszaknak engedni.

A német szakszervezeti szövetség ma este ülést tartott, amelyen állást foglalt a váratlan politikai fordulattal szemben. Az eseményeket általános izgalommal fogadták és azt az álláspontot tették magukévá, hogy a kiadott rendeletek ellen a legfelsőbb közigazgatási bírósághoz felbuznak, amely egyedül illetékes azok alkotmányosságát eldönteni.

A július 31-re kitűzött választásokkal kapcsolatban megállapították, hogy a választások

lefolytatásához elengedhetetlen, hogy abban az összes népréteg szabad akarata nyílvánítható és ebben sem uccai terror, sem alkotmányellenes diktatura ne akadályozhassa meg őket. A kommunista *Rothe Fahne* ma röpiratot adott ki, amelyben felszólítja a proletariátust, hogy a legerélyesebben tiltakozék az intézkedések ellen és tömegsztrájkot ajánl. A rendőrség a röpiratokat elkobozta és azok terjesztőt letartóztatták. A bujtogatás ügyében más irányban is történtek intézkedések.

A berlini rendőrség vezetői szintén vonakodtak hivatalos helyiségüket elhagyni és — mint arról már beszámoltunk — letartóztatták őket. Esti huszonegy óráig írásbeli nyilatkozat ellenében a rendőrség volt vezetőit szabadlábra helyezték. Az esti órákban *Papen* menesztette a porosz államtitkárokat is. Darmstadti jelentés szerint a nemzeti szociálisták azt követelik, hogy *Essenben is léptessék életbe az ostromállapotot*.

A német nemzeti párt véleménye szerint alkotmányjogilag megtámadhatók a birodalmi kormány szükségrendeletei. A centumpárt egyelőre még nem nyilatkozott, azonban ma éjszaka tanácskozásra ül össze, amelyben megvitatják a belpolitikai eseményeket. A szociáldemokraták csütörtökön pártértekezletet tartanak.

Aggódik a bajor miniszterelnök

Müncheni jelentés szerint *Held* dr. bajor miniszterelnök táviratot intézett *Hindenburg* birodalmi elnökhöz, amelyben aggályát fejezte ki a birodalmi elnök intézkedései fölött s egyben tiltakozott a szükségrendelet ellen és követelte, hogy a kérdésben a közigazgatási bíróság döntsön. Ugyan ilyen táviratot kapott dr. *Heldtől* *Papen* kancellár, valamint a Lipszéban székelő közigazgatási bíróság elnöke is. *Braun* dr., volt porosz miniszterelnök levelet intézett *Papen*hez, amelyben leszögezte, hogy intézkedése alkotmányellenes és nem ismeri el miniszterelnökségétől való megfosztását.

A magyarság képviselői a parlamentben

Hírek szerint *Parecz Béla* dr. bejut a parlamentbe. A pártok véleménye a

képviselőválasztásról -- Maniu Gyulát vissza akarják hozni a kormány élére
A Vaida-kormány lemondása rövidesen meg fog történni

Az *Aradi Közlöny* *bucuresti-i* tudósítójának telefonjelentése. A lapok még mindig találgatják a képviselőválasztások eredményét. A központi választási bizottság előreláthatólag csak a hét végén állítja össze a román képviselőház tagjainak végleges listáját. Egyes jelentések szerint abban az esetben, ha a Magyar Párt tizennégy mandátumot kapna, úgy a magyarság képviselői a következők lesznek:

Gróf Bethlen György, Laár Ferenc, báró Szentkereszthy Béla, Abrudbányai Ede, Paál Árpád, Szabó Béni, dr. Willer József, Jakabffy Elemér, báró Jósika János, dr. Gadl Miklós, Hegedűs Sándor, Gyártás Elemér. Ezenkívül *gróf Bethlen és Szabó Béni* még egy-egy helyen jutottak be. A kombinációk szerint — *Aradmegye csak abban az esetben jut magyar képviselőhöz, ha a magyarság a tizenötödik helyet is megkapja.*

Ezzel a jelentéssel szemben az egyes *bucuresti-i* lapok kész listát közölnek és

listájukban *Parecz Béla* dr. *Aradmegye* képviselőjeként szerepel.

A listák *aradmegyei* része szerint csak hét mandátumot kap a nemzeti-parasztpárt, egyet a liberális és egyet a Magyar Párt. *Aradmegye* képviselőinek összeállítása tehát ezek szerint: *Pop C. István, Kozma Mihály, Birtolon Aurel, Beller Hans, Bogdan János, dr. Anghelescu Constantin, Torneanu Arcadie, dr. Marcus Mihály és dr. Parecz Béla.*

A pártok egyébként igen érdekes módon nyilatkoznak a lezajlott választásokról. A li-

berális-párt szerint a kormány nem érte el a szavazatok negyven százalékát és így nem illeti meg a mandátumok többsége sem. Ezzel szemben a belügyminiszterium felhívta a liberális-párt vezetőjét, küldje ki megbízottait, akik a belügyminisztériumban felülvizsgálhatják a számításokat. *Duca* a liberális-párt vezére kijelentette, hogy a párt meg van elégedve a választások eredményével. Megállapítása szerint a kormány nem érte el azt a győzelmet, amit várt. *Goga* szintén a kormánypárt vereségéről nyilatkozik és kijelenti, hogy

csak a paktumokkal sikerült megakadályozni a kormánynak a teljes vereségét.

Bratianu György aggodalmát fejezte ki a szélsőséges pártok előretörése miatt. Saját pártjának eredményével teljesen megelégedett. *Lupu* dr. szintén gyengének tartja a kormánypárt által elért eredményt és megállapítja, hogy ez az eredmény nem biztosít a kormánynak semmiféle jogot arra, hogy az ország nevében megállapodásokat létesíthessen a külfölddel. A nemzeti-parasztpárt nevében *Madgearu* nyilatkozott, aki viszont azt jelentette ki, hogy a kormánypárt imponáló többséggel került ki a választásokból.

Kombinációk az új kormányról

A lapok valószínűnek tartják, hogy ismét tiszta nemzeti-parasztpárti kormányra lehet számítani. Megállapításukat arra alapítják, hogyha a választásokat ilyen kormányra bízták, akkor indokolt az is, hogy a többségi kormányt is a nemzeti-parasztpárt alkossa.

24-én délután 7 órakor a zsidó iskola arnyas kertjében gyermek-kabaré.

A *Bratianu* Györggyel megindult tárgyalásokat cáfolják ugyan, mégsem tartják kizártnak, hogy kormánykörökben komolyan is felvegyék a kapcsolatot *Bratianu* György pártjával, a kormányba való belépése céljából.

A *Lupta* szerint a nemzeti-parasztpárt körében hatalmas mozgalom indult meg, azzal a céllal, hogy

Maniu visszahozzák a párt és a kormány élére.

Rá fognak mutatni az ország sulyos helyzetére és annak nagy fontosságára, amit *Maniu* a párt egységének jelent. A külföldnek is *Maniu* van különleges bizalma és ezek a tények feltétlenül szükségessé teszik, hogy *Maniu* vegye kezébe a vezetést. Hogy *Maniu* milyen választ ad a mozgalomra, azt egyelőre még nem lehet tudni. Valószínű, hogy a hét végén összeülő végrehajtó-bizottsági ülés, amelyen *Maniu* is megjelenik, fog dönteni erről a kérdésről.

Pop C. István a kamara elnöke

Az *Aradi Közlöny* a késő esti órákban kapott jelentést arról, hogy kormánykörökből eredő információ szerint a Kamara jövőbeli elnöke ismét *Pop C. István*. Nyomban felhívtuk a kamarai elnök lakását és közöltük ezt *Pop C. Istvánnal*, aki így az *Aradi Közlönytől* szerzett tudomást erről a kétségtelenül érdekes hírről.

— *En még eddig nem kaptam erre vonatkozólag semmiféle értesítést Bucurestiből* — mondotta a kamarai elnök — *és Önöktől hallom ezt először.* A kamarai elnök megválasztása minden esetre csak a parlament összeülése után aktuális.

— *Mi a véleménye kegyelmes uram a ma lezajlott szenátor-választásról?*

— *Nagyon meg vagyok elégedve az eredménnyel* — jelentette ki — *és arra kérem az Aradi Közlönnyt, tolmácsolja köszönetemet Arad és Aradmegye választópolgárainak, nemzetiségt és valláskülönbség nélkül.*

A képviselők elosztásánál érdekes megállapítást tettek. Hír szerint

Fogaras megyében a kormánypárt nem kap egyetlen mandátumot sem.

A százalékos számarányok úgy alakultak, hogy *Fogarasban* a *Duca-liberálisok*, az *Averescanusok* és a *gheorgisták* kapnak egy-egy mandátumot, míg a kormánypárt, amely pedig relativ többséget ért el, nem kap egyetlen mandátumot sem és így megtörténhet, hogy *Dobrescu* kibukik a Kamarából.

Téves hírek a Magyar Párt helyzetéről

Ami a Magyar Párt helyzetét illeti, mára kiderült, hogy a kormány tévesen közölte azt a hírt, hogy a *székely vármegyékben* hét mandátumot kapnak a magyarok, mert mint kiderült, az abszolút többségű vármegyékben akár három vagy négy volt a jelöltek száma, csak két-két magyar képviselő kerül a Kamarába. Azt még nem lehet tudni, hogy ezenfelül hét vagy nyolc mandátumot kap a Magyar Párt és mivel a százalékos számadatok is ismeretlenek, csak holnap válik nyilvánosságra, hogy mely erdélyi megyék adják a magyar mandátumokat.

Különösen *Kisküküllő és Aradmegye* helyzete kétséges,

amelyek a hozzávetőleges számítás szerint a nyolcadik, illetőleg a kilencedik helyen vannak, de helyzetüket a szavazatarányba számítható semmis szavazatok megváltoztatják.

A késő esti *bucuresti-i* jelentések szerint kormánykörökben erősen folyik a tárgyalás arra vonatkozólag, hogy mikor mondjon le a *Vaida-kormány*. A nemzeti-parasztpárt vezetősége abban állapodott meg, hogy a lemondás a parlament összeülése előtt történik meg. Hétfőn *Bucurestibe* érkeznek a párt összes vezetői és ezen a napon következik be a kormány lemondása.

Győzött a kormány a szenátorválasztásokon is

Altalában nyugodtan folyt le a választás -- Egy helyen volt véres incidens -- Magyar szenátorok Csik- és Udvarhely megyében -- A harmadik székely megye eredménye még ismeretlen

Az aradi és aradmegyei szenátorválasztások pontos eredménye

A szenátusi választások a mai napon az egész országban nyugodt mederben folynak és választási izgalomnak sehol sincsen nyoma. Altalában a nemzeti-parasztpárt fölényes és nagyarányú győzelmét várják, annál is inkább, mivel relatív többség is elegendő az egyes megyékben a győzelemhez.

A legnagyobb csendben zajlott le ma Aradon és Arad megyében a szenátor-választás. Ha az öt aradi választási helyiségben véletlenül nem áll szuronyos katoná, úgy egyáltalán nem lehetett volna észrevenni a város külső képén, hogy választás van. Ugy déltájban már egyetlen szavazó-kerületnél sem lehetett embert látni. Az őrség pihent, a szavazási elnök és a delegátusok pedig együtt unatkoztak a választási helyiségben:

Szenátorválasztás magyar lista nélkül

A megyében is teljesen eseménytelenül folyt le a szavazás. A megyei prefektúra állandó összeköttetésben volt az egyes kerületekkel, azonban egyetlen incidensről sem érkezett jelentés. Lázár Ágoston dr. megyei prefektus a délutáni órákban autón bejárta a megye egyes választó-kerületeit és körútján mindenütt a legnagyobb rendet tapasztalta.

Miután a Magyar Párt nem állított ístát a szenátor-választásokon, az aradi és aradmegyei magyarság teljes közömbösséggel fogadta a választás mai napját. Az aradi és aradmegyei szenátor-választás eredménye egyébként a következő:

Első kerület: Leszavaztak 843, megsemmisítve 95. Nemzeti-parasztpárt 440, Goga-párt 81, liberális párt 115, Lupu 35, agrár-blokk 81.

Második kerület: Leszavaztak 837, megsemmisítve 37, Nemzeti-parasztpárt 431, Goga 66, liberális 98, Lupu 64, agrár-blokk 91.

Harmadik kerület: Leszavaztak 1492, megsemmisítve 91, Nemzeti-parasztpárt 913, Goga 118, liberális 215, Lupu 83, agrár-blokk 72.

Negyedik kerület: Leszavaztak 724, megsemmisítve 42, Nemzeti-parasztpárt 371, Goga 160, liberális 37, Lupu 50, agrár-blokk 44.

Ötödik kerület: Leszavaztak 551, megsemmisítve 23, Nemzeti-parasztpárt 365, Goga 35, liberális 66, Lupu 42, agrár-blokk 20.

Ottlaka: Leszavaztak 1018, megsemm. 41, Nemzeti-parasztpárt 637, Goga 89, liberális 156, Lupu 69, agrár-blokk 26.

Borossebes: Leszavaztak 1284, megsemm. 15, Nemzeti-parasztpárt 954, Goga 102, liberális 119, Lupu 80, agrár-blokk 14.

Kisjenő: Leszavaztak 2424, megsemm. 57, Nemzeti-parasztpárt 1512, Goga 170, liberális 371, Lupu 175, agrár-blokk 139.

Berzova: Leszavaztak 1076, megsemm. 16, Nemzeti-parasztpárt 632, Goga 136, liberális 204, Lupu 63, agrár-blokk 22.

Bokszeg: Leszavaztak 896, megsemm. 19, Nemzeti-parasztpárt 600, Goga 77, liberális 83, Lupu 61, agrár-blokk 56.

Gurahonc: Leszavaztak 1196, megsemm. 29, Nemzeti-parasztpárt 835, Goga 105, liberális 106, Lupu 104, agrár-blokk 17.

Halmagy: Leszavaztak 1856, megsemm. 18, Nemzeti-parasztpárt 1542, Goga 92, liberális 50, Lupu 142, agrár-blokk 12.

Borosjenő: Leszavaztak 1742, megsemm. 61, Nemzeti-parasztpárt 1089, Goga 166, liberális 249, Lupu 115, agrár-blokk 39.

Radna: Leszavaztak 1473, megsemm. 68, Nemzeti-parasztpárt 803, Goga 149, liberális 330, Lupu 94, agrár-blokk 29.

Szentanna: Leszavaztak 1614, megsemm. 72, Nemzeti-parasztpárt 1103, Goga 99, liberális 131, Lupu 79, agrár-blokk 130.

Pankota: Leszavaztak 1339, megsemm. 49, Nemzeti-parasztpárt 788, Goga 109, liberális 202, Lupu 105, agrár-blokk 86.

A szenátorválasztások

Az országos jelentések szerint eddig két székely megye kivételével mindenütt nemzeti-parasztpárti többség mutatkozott a szenátorválasztásokon. Magyar szenátorok Csikben és Udvarhely megyében jöttek be, míg a harmadik székely megye. Háromszék eredménye a hajnali órákig még nem ismeretes. Lapzárásig beérkezett választási eredményeink a következők:

Temesmegye: Kormánypárt 29.588, Bratianu György 5362, Duca 5633, Goga 3169, Averescu 1185, Lupu 4340.

Udvarhely megye: Magyar párt 6272, kor-

Pécska: Leszavaztak: 1456, megsemm. 63. Nemzeti-parasztpárt 779, Goga 150, liberális 138, Lupu 258, agrár-blokk 68.

Curtici: Leszavaztak 1534, megsemm. 56. Nemzeti-parasztpárt 980, Goga 112, liberális 198, Lupu 100, agrár-blokk 83.

Magyarpécska: Leszavaztak 1318, megsemm. 96. Nemzeti-parasztpárt 612, Goga 97, liberális 116, Lupu 151, agrár-blokk 246.

Seprős: Leszavaztak 947, megsemm. 23. Nemzeti-parasztpárt 715, Goga 46, liberális 62, Lupu 74, agrár-blokk 27.

Glogovác: Leszavaztak 1442, megsemm. 59. Nemzeti-parasztpárt 802, Goga 120, liberális 272, Lupu 129, agrár-blokk 60.

Ternova: Leszavaztak 2413, megsemmisítettek 71. Nemzeti-parasztpárt 1663, Goga 188, liberális 237, Lupu 210, agrár-blokk 31.

Világos: Leszavaztak 1708, megsemmisítettek 87. Nemzeti-parasztpárt 988, Goga 158, liberális 219, Lupu 183, agrár-blokk 50.

Ujrad: Leszavaztak 2498, megsemmisítettek 176. Nemzeti-parasztpárt 1278, Goga 218, liberális 144, Lupu 195, agrár-blokk 487.

Buteni: Leszavaztak: 1393, megsemmisítettek 4. Nemzeti-parasztpárt 990, Goga 86, liberális 176, Lupu 112, agrár-blokk 25.

Aradmegye három

nemzeti-parasztpárti szenátora

Aradon tehát összesen 4447 szavazatot adtak le, amiből 2520-at a nemzeti-parasztpárt kapott. A megyében összesen 41016 szavazatot adtak le, amiből a kormánypárt 25932 szavazatot nyert el. Az eredmény szerint a kormánypárt az összes szavazatok 63.3 százalékát kapta, amihez ha hozzávesszük a megsemmisített szavazatokat is, 63.7 százalék a végeredmény. Miután a szenátorválasztásnál a többséget nyert lista teljes egészében keresztülmegy. Aradmegye három szenátusi helyét a nemzeti-parasztpárt kapta meg. A megválasztott szenátorok: Grosoreanu Gyula, dr. Moldovan Gyula, dr. Laza Romul.

A megye területén csupán Csermőn adtak be az ellenzéki pártok kisebb jelentőségű kontesztáclót, egy szavazat megsemmisítése miatt, ez azonban nem befolyásolja a választás kimenetelét.

országos eredményei

A néhány regáti megye részeredményei a következők:

Arges: Kormány 8761, Duca 2061.

Vilasmegye: Kormány 12.705, Duca 539, Bratianu György 665, Iorga 531, Lupu 834.

Braila: kormány 8322, Duca 6467, Lupu 82.

Tutova: kormány 4366, Bratianu 706, Duca 2146, Goga 719, Averescu 194.

Dumbovita: kormány 51.305, Duca 4598, Bratianu 1856, Lupu 1256.

Buzeu: kormány 8756, Duca 2991, Bratianu 812, Averescu 226.

Véres incidens Bucarestiben

A szenátorválasztásokról eddig egyetlen véres incidens hírért jelentik. Bucarestiben, a 15. választási kerületben, Chiulesti-uton, ma délelőtt 11 órakor három liberális kortes megtámadta Dan Chiritescu nemzetipárti bizalmi, akit verekedés során törrel megszurkáltak. A választási elnök elrendelte a verekedő kortesok letartóztatását, ami meg is történt. A rendőrség Marinescu kereskedőt, Bucur Constantin traikost és Jonescu György asztalost őrizetbe vette.

Ejjel három órakor érkezett jelentés

Éjszaka három órakor jelenté tudósítónk: A szenátorválasztások eredményéről a következő jelentések érkeztek:

Radautmegye: A nemzeti-parasztpárt listája győzött 4059 szavazattal.

Kolozsmegye: Nemzeti-parasztpárt 7998, Magyar Párt 3592.

Szamosmegye: Nemzeti-parasztpárt 8712, liberális 775, Lupu-párt 34, Magyar Párt 1515.

Szilágymegye: Nemzeti-parasztpárt 15.504, Magyar Párt 7228.

CORSO-MOZGO! Ufa premier!

Feleségem a szélhámosnő!

NAGYKATÓ, HEINZRÜHMANN

a legbájosabb asszony mulatságos kalandos élményei.

Mesterséges hűtés! Nyitott tető! Kellemes hűvös terem!

MA D U 3 órakor!

ÉGŐ HATÁR

OLGA TSCHEHOVA, nagyfilmje!

JEGY LEJ 8.-

Megyei eredmények:

Csermő: Leszavaztak 1000, megsemm. 37. Nemzeti-parasztpárt 695, Goga 94, liberális 81, Lupu 59, agrár-blokk 27.

Vadász: Leszavaztak 830, megsemm. 44. Nemzeti-parasztpárt 530, Goga 38, liberális 82, Lupu 65, agrár-blokk 65.

Soborsin: Leszavaztak 1264, megsemm. 18. Nemzeti-parasztpárt 1003, Goga 100, liberális 80, Lupu 57, agrár-blokk 6.

Simánd: Leszavaztak 1573, megsemm. 88. Nemzeti-parasztpárt 1020, Goga 153, liberális 191, Lupu 101, agrár-blokk 20.

Nagylak: Leszavaztak 1355, megsemm. 45. Nemzeti-parasztpárt 862, Goga 130, liberális 192, Lupu 82, agrár-blokk 44.

mány 3847, liberális 504.

Csikmegye: Magyar Párt 6313, kormány 1415.

Brassó megye: kormánypárt 8700 (itt Brandsch Rudolf kapott mandátumot), Duca 1966, Averescu 516, Lupu 295, Goga 508.

Biharmegye: Kormány 13.998, Lupu 2322, Iorga 999, Magyar Párt 5306, Duca 1974.

Maros-Torda: Kormány 9824, magyar 5796, Goga 1168, Duca 951, Iorga 739.

Beszterce-Naszód: A kormány 7000 szavazattöbbséggel győzött. Már marosban 4000 szavazattöbbséggel győzött a kormánypárt. A többi erdélyi megyékben is, ahonnan eddig részeredmények nélküli jelentés érkezett, a kormánypárt győzelméről számolnak be.

Tiszta gyöngéd arcból fiatalos üde kinézésben

NIVEA CREME

LEI 16.-.-72.-.

LE G U J A B B

A képviselőválasztások végleges eredménye

A Magyar Párt tizenöt mandátumot nyert

Ejszaka három óraker jelenti az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítója a képviselőválasztások végeredményét: A képviselőválasztásoknál a kormány 44.371 százalékot, a liberálisok 14.819, Bratianu György pártja 7.194, a néppárt 2.381, dr. Lupu 7.297, Iorga 2.514, Cuza 5.865, Zelea Codreanu 2.713, szociáldemokraták 3.469, Zsidó Párt 2.444, Magyar Párt 4.014 százalékot kapott a leadott szavazatokból.

A százalékszámítás alapján a mandátumok a következőképpen oszlanak meg: *nemzeti-parasztpárt* 272, liberálisok 28, Bratianu György-párt 14, néppárt 5, dr. Lupu-párt 12,

Agrár-blokk 8, Iorga-párt 5, Cuza-párt 11, Zelea Codreanu 5, szociáldemokrata-párt 7, zsidópárt 5, Magyar Párt 15 mandátum, összesen 387 mandátum.

A mandátumok elosztásánál a liberálisok csak a régi királyságbeli megyékben jutottak képviselői mandátumhoz. A Magyar Párt Csik-, Udvarhely-, Háromszék-, Maros-, Szilágy-, Kolozs-, Szatmár-, Torda-, Kisküküllő-, Bihar- és Brassó megyékben kapott mandátumot. Érdekes, hogy a felsorolt megyék között Arad nem szerepel, dacára annak, hogy tizenöt mandátumnál biztosra vették, miszerint Arad megye magyar listavezetője, dr. Parecz Béla bejut a parlamentbe.

Megdöbbenő leleplezések

a szenvedések országáról

Nesteroff Wladimir volt cári nagykövet szenzációs adatai a mai Oroszország politikai és szellemi életéről — Az emigráns nagykövet nyilatkozik a cári Oroszországról, a jelenlegi szovjet kormány borzalmairól, az orosz kulturáról és az emigránsok tragédiáiról — Különös névnapi ajándék — Örök félelem, örök veszély

Az „Aradi Közlöny” számára írta: Stodolni Dezső

Egyszerűen berendezett szoba, néhány lépésre a bécsi belváros forgalmas uccájától, néhány kép, kopott székek, az íróasztalon megakult fényképek, könyvek, a falon régi képek, egy aranyozott rámban az utolsó cár. Velem szemben egy fáradt arc, reménytelen szemek, szürkés haj. Egy darab régi Oroszország, egy kiszolgált testőre a régi világnak: Nesterdorff Wladimir.

— Beszéljen valamit az emlékeiről!
Bólint és rágyújt egy cigarettára.

— Emlékeim? Igen. Sajnos csak szomorú emlékeim vannak. A forradalom Péterváron ért, ahol éppen szabadságon tartózkodtam. Aztán én is, mint sok más barátom, az ellenforradalmi párthoz csatlakoztam. Tudtam jól, hogyha elcsipnek, a fejemmel játszom Ezeket az idöket sohasem fogom elfelejteni! A csapatunk egyszer egy falun haladt keresztül, melynek uccáit hullák borították és a templomban, ahová a lakosság menekült, harminc-negyven oszlásnak indult holttestet találtunk. A büz akkora volt, hogy az egész falut fel kellett gyújtanunk. Napokon keresztül meneteltünk az országban, amelynek utszéli fáj az akasztottak százai lógtak és a dögmadarakat úgy kellett puskalövésekkel elriasztanunk.

— Házak és szobák falain seregével olvastuk a különböző feliratokat: Holnap főbe-lőnek... Atyuska segíts!... Ez az utolsó éj-szaka!...

— Milyenek a jelenlegi szovjetviszonyok? Legyint.

— A lehető legrosszabbak. Mindent ígértek, de semmit sem adtak. Azt hiszi talán, hogy ha az ötéves terv megvalósul, paradicsom lesz a szovjet-unió? Ellenkezőleg!... Pokol! A mai Oroszország a földi pokol... Akinek valami kőfogása, vagy, ellenyetése van

a kormányzati rendszer ellen, azt gépfegyver elé állítják, a hatalmas birodalomban százerek éheznek, a parasztokat adókkal teszik tönkre, miközben a moszkvai vezetők a milliókon ülve, a markukba nevetnek... A paraszti még türi egy ideig... De meddig?...

— Ez a nép az egyik végtől a másikba zuhan és nagyszerűen jellemezte Tolstoj, mikor azt írta egyik munkájában, hogy az orosz nép az egyik pillanatban vallási fanatizmusból gyilkol és a másikban felgyújtja a templomot!... A szovjet nyíltan hirdeti a háborút a kapitalista világrend ellen és már az iskolákban az európai rendszerrel való leszámolásra izgatják az ifjuságot...

Európának össze kellene fognia a vörös rém ellen, még nem késő!

— A jelenlegi szovjet-kulturáról beszéljen — kérem.

— Kulturáról? Kultura —sajnos — a mai orosz birodalomban nincs! Vannak ugyan elsőrangban berendezett könyvtárak, fürdők, munkásnyaralók, de ezek sem szolgálnak más célt, mint a propagandát. A jelenlegi orosz szépirodalom sem egyéb, mint irodalmi mázsal bevont vörös terror! Néha kapok újságot hazulról és ilyenkor nagyon fáj látni ezt a hatalmas sülyedést...

— Milyenek az emigránsok helyzete?

— Jelenleg Müller altábornagy áll az élükön, de ki tudja, meddig? Elődjeit agyonlőtték, megmérgezték... Mi sem vagyunk sohasem biztonságban... Sokszor hívtak már hazais, de akik bizva az ígéretekben, hogy semmi bántódásuk nem esik, hazamentek, nyomtalanul eltűntek... Mi bizony egyre fogyunk... Szomorú, ha az embernek így kell a nagyvilágban hazátlanul bujdosnia...

— Mindnyájan reméljük azonban, hogy,

nem tart sokáig ez az állapot és nemcsak a következik az idő, mikor a régi cári sas ismét felkerül a Krenl tornyára... Mi készen állunk, ha kell, hogy küzdjünk hazánk visszaszerzéséért...

— A Cseka nem ismer kiféltet, ha az emigráltakról van szó. Engem is több ízben akartak eltenni láb alól, de eddig még mindig sikerült megmenekülnöm. Egyszer egy bombát küldtek a névnapomra egy virágosár alján elrejtve és csak egy véletlennek köszönhetem, hogy semmi bajom nem történt. Ujabbán csak is vendéglőkben eszem, mert egyszer a leve-szemben egy rettenetes görcsokozó mérget talál-tam.

— És nemcsak én vagyok az egyedüli áldozata az orosz titkos egyesületnek. Minden emigránst állandó életveszély fenyeget és sohasem lehet tudni, mikor csap le a mindenható Cseka karja, hogy kioltsa valamennyünk életét!

— Ki tudná megmondani mit hoz a jövő? Talán egy jobb boldogulást... talán vért és háborút... Nem lehet tudni... talán...

Feláll, ránéz a nagy cásra, mintha attól várna biztatást, nekem úgy tetszik, a cár szomorúan néz le hűséges fiára. Csend, cigarettafüst, fényképek, poros emlékek és a cár egyik katonája, mikor azt hiszi, hogy nem látom, csendesesen egy könnycseppet töröl le a szempillájáról...

Színház — Irodalom — Művészet

Porcellán

Bajor Gizli és Cs. Aczél Ilona vendégjátéka.

Orgonanyilásos májusi délután az Álom-villa előtt, az ismeretlen herceg, leányálmok lovagja, aki váratlanul jelenik meg a husz éves leány előtt. Husz év, születésnap előtt, egy csendes és gyáva egyetemi magántanár társaságában a Gellért-hegyen, aki nem mer nyilatkozni. A tavaszi hangulatban megjelenő herceg, akiről kiderül, hogy csak hercegi titkár, de aki huszonnégy órára különös hangulatba ringatja a husz éves leány lelkét. Aki porcellánt visz a régiségkereskedésbe, ahol a leányt meg is találja, hogy kiderüljön nemcsak a porcellánhamisítvány, hanem a hercegi cím is.

A husz éves leány lelkének csodálatos mozgalmasságát, rejtélyes fordulatait, amelyet néha alig lehet megérteni, játszotta meg Bajor Gizli, azzal az utólrhetetlen művészettel, amely csak istenadta művészek sajátja. Minden hangja, minden mozdulata, minden groteszk kis tréfája valódi, lélekből jövő volt. Cs. Aczél Ilona az őrnagy özvegyének szerepében, aki a husz éves leány barátnője és egyben apjának titkos imádottja is, nyújtott elsőrangút. Az együttes többi tagja mind, egytől-egyig tudásuk, művészetük legjavát nyújtották, úgy hogy el lehet mondani, régen volt olyan nivóju prózai előadás az aradi színházban, mint a ma esti. Balázs Samu, a gyáva, nyilatkozni nem merő tanár szerepében, Tasnády András a hercegi titkár szerepében kiválóak voltak. Az együttes kisebb szerepeit Forgács Sándor, Tóth Elek, Benes Ilona, Nyerges Ferenc, Váró Anny, Rajnai Sándor játszották kifogástalanul. A rendezés elsőrangú volt. (k. n.)

* Ma este bucsuzik Bajor Gizli és Cs. Aczél Ilona az aradi közönségtől. Bajor Gizli és Cs. Aczél Ilona, a budapesti Nemzeti Színház tagjai, két napon keresztül valóságos elbájolták az aradi közönséget, amely szünni nem akaró tapsokkal ünnepelte a két vendégművésznőt. Ma este Szép Ernő ragyogó mesejátékában, az Azra-ban lép fel Bajor Gizli, aki ez alkalommal viszi művészetének legjavát az aradi közönség elé. Az előadás külön eseménye az, hogy a hatásos, művészi kísérőzenét az igazgatóság felkérésére Csányi Mátyás karmester és zeneszerző játsza, aki ismert, rutinizott zongoraművész is s így a színpalak mögötti zongorajátéka művészi élményt jelent a közönség részére. Mindenkinek meg kell ragadnia ezt a kivételes alkalmat és nem szabad elmulasztania, hogy megnézze Bajor Gizlit az Azra-ban, amely művészetünk egyik legjelentősebb etapja. Jegyek a téli színház pénztáránál még kaphatók.

Hét év óta folytatja visszaéléseit az aradi állomás jegypénztárnoknője

Ma töredelmesen bevallotta bűnét — Családtagjainak nyomora kényszerítette tettének elkövetésére — Az őrizetbe helyezett uriaszony a rendőrségen várja további sorsát — A vizsgálat érdekes adatai —

Az Aradi Közlöny mai száma részletesen megemlékezett arról a feltűnést keltő leleplezésről, amelyet az aradi állomás egyik pénztáránál tegnap eszközöltek. Mint jelentettük, a vizsgálat során egy régen huzódó visszaélés derült ki, amelyet az aradi állomás egyik pénztáránál H. J.-né pénztárosnő követett el. A vizsgálatot a pénztárosnő ellen Bunde Zamfir CFR-felügyelő folytatta le és a vizsgálatba bekapcsolódott a rendőrség is, amelynek részéről Margescu komiszár jelent meg az állomáson és kezdte meg az asszony kihallgatását.

A tegnapi nap folyamán a késő esti órákig folytatták az állomás harmadik osztályu pénztárában a vizsgálatot és a könyvek ellenőrzését. Az esti órákig H. J.-né váltig tagadta, hogy bárminemű visszaélést is elkövetett volna. Elmondotta, hogy abban a bucsulevelében, amelyet férjének hátrahagyott, ismételt hangzattal, hogy *ártatlan és csak azért akar öngyilkosságot elkövetni, mert attól fél, hogy az ellenőrzés alkalmával a rendőrségi emberek nem fogják ártatlanságát elhinni*, nem fognak szavainak hitelt adni és letartóztatják. H. J.-né — mint ismeretes — öngyilkossági tervét nem vitte keresztül és tegnap reggel jelentkezett rendes munkahelyén. Érdekes megemlíteni azt is, hogy bucsulevelében H. J.-né azt kérte, hogy a legegyszerűbb keretek között és papi segédlet nélkül temessék el.

A tegnapi vizsgálatnak egyébként kétséget kizáróan sikerült megállapítani, hogy a vasuti pénztárban visszaélések történtek és ezért a rendőrség az uriaszonyt tegnap este őrizetbe vette, úgy hogy H. J.-né az elmúlt éjszakát már a rendőrség fogdájában töltötte. Ma délelőtt Margescu komiszár ismételt kihallgatta H. J.-nét, aki ekkor végül is

bevallotta, hogy valóban visszaéléseket követett el.

A rendőrségről nyert információk szerint eddig annyit sikerült megállapítani, hogy a visszaélések 1925. óta folynak és hogy H. J.-né 318 ezer lejjel károsította meg a CFR-t. A vizsgálat természetesen tovább folyik és nem lehetetlen, hogy a közeli napokban még újabb visszaélések derülnek ki.

Hogyan történt a jegycsalás?

A visszaéléseket H. J.-né egyébként a következőképpen követte el: A jegypénztár tudvalevőleg a központtól százaz csomagokban kapja a karton-jegyeket. Ezeknek a jegyeknek a közepén egy lyuk van, amelyen át zsinór vezet és ez a zsinór köti össze a száz vasuti jegyet. A zsinór végén pedig plomba van abból a célból, hogy a csomagokat illetéktelen kezek ne bolygathassák meg. A vizsgálat megállapítása szerint H. J.-né 1925. óta olyan manipulációkat vitt véghez, hogy a drágább jegyek csomagjába olcsóbb jegyeket csempéztett. Így például egy olyan csomagról, amelyben Arad—Bucuresti távolságra szóló jegyek voltak, ügyesen levette a plombát és a csomagba például harminc darab Arad—Bucuresti jegy helyett harminc darab Arad—Curtici jegyet tett, a plombát pedig visszatette a zsinórra. A harminc Arad—Bucuresti jegyet eladta, a központnak pedig úgy számolt el, mintha harminc darab, lényegesen olcsóbb

Arad—Curtici jegyet adott volna el. Amikor pedig az ellenőrzés következett, a százaz csomagokat senki sem bontotta fel és így nem vették észre, hogy tulajdonképpen nem Arad—Curtici, hanem Arad—Bucuresti jegyeket adtak el.

Nemrégiben a CFR többiája jegyet kivont a forgalomból és a megmaradt készleteket az egyes pénztáraknak Bucurestibe kellett volna küldeniük. Az aradi állomás harmadik osztályu pénztárától azonban egyre késiek a jegyek. Végül is ez gyanusnak tűnt fel, úgy hogy az aradi állomás felettes hatóságai kiküldték Aradra Bunde Zamfir inspektort, akinek a megindított vizsgálat során nagyarányu visszaélést sikerült lelepleznie. Hivatalos körök véleménye szerint felelősség terheli a CFR ellenőrző szerveit is, mivel nem lehetett a legalaposabb kontrol, amely 1925 óta ilyen visszaélést nem vett észre.

A sikhasztó asszony a rendőrség foglya

Meg kell említenünk azt is, hogy úgy H. J.-nek, mint feleségének legközelebbi hozzátartozói már hosszú idő óta kereset nélkül vannak és ezeket a H. J.-házaspár nagyon gyakran segítette anyagilag. Nem lehetetlen, hogy a szerencsétlen asszony, aki kétségbeesve látta hozzátartozói nélkülözését, elhatározta, hogy illegális uton szerez pénzt. H. J.-né egyelőre még a rendőrség foglya és a közeli napokban minden valószínűség szerint már át is kísérik az ügyészségre.

Hatvanmilliót rendelést kapott az aradi Astra-gyár a CFR-től

Legkésőbb egy hónap múlva megkezdődik a munka a gyárban -- Munkásfelvételek is történnek -- Schapira igazgató nyilatkozata

Abban az atmoszférában, amikor csak leépítésről, munkanélküliségről, általános pangásról és üzlettelenségről lehet hallani, fokozott jelentőséggel bír minden olyan hír, amely ha csak kis mértékben is, de mégis a munka újból való megindulását jelenti és az üzemek bezárása helyett arról számol be, hogy valahol, valamelyik gyárban fokozott tempóban indul meg a munka. Aradot, a város lakosságát és az aradi piacot mindig is közvetlenül közelről érdekelte az, hogy a város legnagyobb gyára, az Astra dolgozik-e, el van-e látra rendeléssel és hogy hány munkást, tisztviselőt foglalkoztat. Az elmúlt hónapokban — mint emlékeztetes — az Astra-gyárral kapcsolatban csak szomorú hírek láttak napvilágot. A gyár szinte összes munkásait elbocsátotta és nagyszámú tisztviselő elbocsátásokat is eszközölt. Mindezeknek tudvalevőleg az volt az oka, hogy a CFR nem tett eleget szerződésileg vállalt kötelezettségeinek és így a vállalat rendelések hiányában nem tudta alkalmazottait foglalkoztatni.

Értesülésünk szerint az elmúlt napokban az Astra-gyár rendelést kapott a CFR-től,

Huszonhat kiutasítás történt ma Aradon

Tizennégy idegen állampolgár kapott tartózkodási engedélyt

Az aradi munkafelügyelőségen működő idegenrevíziós bizottság, amely tegnap kezdte meg működését, mai ülésén huszonhat kérvényt elutasított, míg tizennégy kérvényezőnek 1933. július elsejéig meghosszabbította tartózkodási engedélyt. A bizottság döntése ellen a munkafelügyelőség útján, a munkaügyi minisztériumhoz lehet felelkezni. A bizottság egyébként a következő ügyekben döntött: Visszaautasították az alábbi kérvényeket: Epstein Béla, Erős Miksa, Eckstein Tivadar, Ehrlich Károly, Exterde Kálmán, Erdei Erzsébet, Götzl Bernhard, Guidi Benedetto, Gabos Gyula, Guttman Aladár, ifj. Guidi Benedetto, Gál Iván, Gergely Lajos, Gross I. Regina, György Béla, Gross Ferenc, Gross III és Ábrahám, Gonda Julia, Gerdanovici Aladár, Györi Paula, Goldstein Olga, Goldstein Anna, Gartner Miklós, Hönisch Alajos, Cuban József, Babl Lipót. Tartózkodási engedélyt kaptak 1933. július elsejéig a következők: Erdélyi Károly, Engel Mikán, Ehrenthal Bettü, Ghenoiu Kristóf, özvegy Gaál Albertné, özvegy Gyovai Pálné, Glück Edmund, Gábos Sándor, Glück Lajos, Goedke Eliza, Günter Ella, Gedon Simon, Georgovici Tivadar, Graus Sámuel.

Eredménnyel kecsegtetnek a magyar-osztrák tárgyalások

Budapestről jelentik: A magyar-osztrák kereskedelmi tárgyalások lefolyásáról Purgly Emil magyar földművelésügyi miniszter kijelentette, hogy azok a legjobb mederben folynak és a magyar érdekek megvédése mellett, valamint az osztrák kívánságok figyelembevételével minden bizonnyal mielőbb eredményre vezetnek.

aminek minden valószínűség szerint az lesz a következménye, hogy a közel jövőben munkásfelvételeket eszközöl. A kérdéssel kapcsolatban érdeklődtünk az Astra-gyár igazgatójánál, Schapira Emánuelnél, aki a következőket jelentette ki:

— A rendelésről szóló hír megfelel a valószínűségnek. Tulajdonképpen nem új rendelésről van szó, hanem a CFR. részben teljesítette 1932-es szerződésében vállalt kötelezettségeit. A most leadott rendelés tulajdonképpen talán csak egy nyolcada annak, melyet a CFR-nek ebben az évben gyárunknál eszközölnie kell.

— Mennyit tesz ki a rendelés összege? — kérdeztük.

— Körülbelül ötven-hatvanmilliót. Rendelésről van szó, amelynek leszállítását azonban most még nem kezdhettek meg. A rendelés effektuálására vonatkozó munka a gyárban csak néhány hét múlva, legkésőbb egy hónap múlva veszi kezdetét. Ekkor természetesen munkásokat is felvesszünk, de ismétlem, a rendelés aránylag oly kicsi, hogy nagyobb munkásfelvételekről egyelőre nem lehet szó.

A CFR-nek az aradi Astra-gyárnak jutott megrendelése a munka megindulása után kétségtelenül éreztetni fogja jótékony hatását a helyi piac forgalmában. A következő hónapokban ugyanis mintegy hatvanmillió lej kerülne forgalomba az aradi piacon munkabér, fizetés és anyagbeszerzés címén, ami a jelenlegi körülmények között kétségtelenül számottevő fogalmat jelent. Itt irjuk meg, hogy a szatmári Unio-vagongyár is nagyobb arányu megrendelést kapott a CFR-től. Ennek a megrendelésnek az összege negyven-ötvenmillió lejre tehető.

Ma este 10 órakor

Bajor Gizi és Cs. Aczél Ilona

**BUCSULELŐADÁS
AZRA.**

H I R E K

A londoni gyémántkiállítás csodái

Milliókat érő briliánsok. Mária Antonette gyémántdiadémiája

Rövid távirat jelentette már, hogy az angol fővárosban, a híres Gordon Selfridgenagváruháiban gyémántkiállítás nyílt meg, amelyen minden kiállított tárgy eladó. Selfridge-ről tudnivaló, hogy ő a leghatalmasabb angol áruháztröszt tulajdonosa. Rendkívül gazdag ember, akinek eddig is híres briliáns-gyűjteménye volt s a kiállításra újabb darabokat szerzett be, úgy, hogy ehhez fogható szenzáció nem igen akadt még egyetlen világvárosban sem.

Ahogy belépünk a kiállítás termébe, prospektust nyomnak kezünkbe. Azt olvassuk a prospektusban, hogy Gordon Selfridge husz esztendőös gyűjtői tevékenységének eredménye az itt látható rengeteg értékes drágakő. Egy-millió angol fontot reprezentál ez a kiállítás. A katalógus felhívja a figyelmünket, hogy a gyűjtemény közszemlére tételének esztétikai és oktató célja is van: meg akarja ismertetni az angol közönséggel, milyen a valóban szép briliáns, hogyan kell csiszolni és így tovább. Nagy üvegszekrényekben, fekete bársonypárnákon a szebbnél-szebb darabok egész sorát láthatjuk. Világoskék és rózsaszínes csillogású briliánsok is vannak itt. A legérdekesebb darabnak 85 ezer angol font az ára. De „kisebb” darabokat is lehet kapni ötven sőt harminc-ötezerért is.

A híres indiai Nassak-briliáns is eladó. Ennek „mindössze” 40 ezer font az ára. Valamikor az egyik Indiai maharadza ajándékozta egy Siva-templomnak, ahol felszerelték a bálványra. Akkor került Londonba, amikor az angolok elfoglalták Indiát, a háború előtti években pedig Selfridge szerezte meg magának, még pedig a westminsteri hercegtől, aki annak idején árverésen jutott hozzá. A westminsteri herceg a Nassak-gyémántot befoglaltatta egyik kardjának markolatába és azt az udvari fogadásokon viselte.

London előkelő társadalmi körei kíváncsian várják, kinek a birtokába vándorolnak most ezek a drágaságok. Ma már az angol arisztokrácia is alig tud ilyen kincseket vásárolni s alkalmasint amerikai vevő sem kerül.

— **IDŐPROGNÓZIS.** A zivatarok enyhülése, derűs, melegedő idő várható.

CENTRAL MOZGÓ: Nagyvárosi fények.

CHAPLIN világhírű komédiája, ezidig a legnagyobb hangosfilm siker.

SELECT MOZGÓ: Transatlantik.

Németül beszélő látványos bűnügyi kaland. Hét nap története egy uszó óriáson és ez a hét nap tele van kalandokkal, intrikákkal és izgalmaival. Páratlanul érdekesítő film, mely egyidejűleg feltárja előttünk egy luxuszűzős pompás, raffiniált világot. EDMUND LÖWE, LUIS MORAN, MIRNA LOY, GRETA NISSEN és JEAN HERSHOLT.

Előadások 8 és 10 órakor.

KÖZÉRDEKŰ ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓ:

JÖN: ÖFENSÉGE SZÓRAKOZIK. Németül beszélő látványos operett, pazar rendezésben, a legkülönlegesebb kiállításban. A hangulatos melódiák, szellemes helyzetkomikumok, a kifogyhatatlan ötletek díszes csokra ez a ragyogó film, melyben a főszerepeket: GEORG ALEXANDER, TRUDE BERLINER, HALMAY TIBOR és HANNS JUNKERMANN játsszák.

A közönség leszavaztatott, eredmény a következő: Az elmúlt műsorok legkedveltebb sztárja: LIANE HAJD.

— **Mária özvegy királyné nevenapja.** Holnapután, pénteken ünnepli meg az ország Mária anyakirályné nevenapját. Aradon ünnepi Istentisztelet lesz az összes templomokban, a görög keleti katedrálisban pedig Tedeum, amelyen az összes katonai és polgári hatóságok résztvesznek.

— **Kitüntették Balacescu tábornokot.** Bucurestiből jelentik: Ófelsége a Semnul Onorific kitüntetést adományozta azoknak a törzstiszteknek, akik negyven éve szolgálnak a hadseregben. A kitüntetettek között szerepel Balacescu Constantin tábornok, aradi divízióparancsnok is.

— **Ma délelőtt tizenegy órakor emlékműsét tartottak az aradi görög keleti katedrálisban, az elhunyt repülők emlékére.** A gyászmisén az összes aradi hatóságok részt vettek.

Kényelmesen akar nyaralni?

Vegyen szobát
Menyháza-fürdő
legszebb helyén levő
CSANÁDI-VILLÁBAN

Elegánsan berendezett szobák, villanyvilágítással 80 lejtől 120 lejtig. — Ellátás naponként 60 lejtől. —

Menyháza legjobban vezetett penziója.

Ügyeljen a címre! **Csanádi-villa.**

— **Halálozás.** Böhm Salamon volt új-aradi szeszkereskedő 20-án, 67 éves korában meghalt. Temetése 21-én délután 5 órakor lesz az ujaradi gyászházból. (Minden külön értesítés helyett.)

Az angol király és a zászlós hajó kutya

A legutóbbi tengeri hadgyakorlatok során az angol király a Nelson sorhajó fedélzetén járkálva, észrevette Bill-t, a hajó legényiségének kedvenc buldogg-kutyáját. Az uralkodó, aki nagy állatkedvelő, barátságosan megveregette a kutya fejét. A legénység a jelenet láttára büszkén állapította meg, hogy Ófelsége lovaggá ütötte Bill-t, amelyet a hajón ezentúl mindenki „Sir William”-nak nevez.

— **Az aradi divízió téglat ad a mikalაკაკnak.** Az aradi divízió-parancsnokság ma átiratot küldött a városnak, amellyel közölte, hogy hajlandó nyolcvan kocsi téglat ingyen a mikalაკაკi árvízkarosultak rendelkezésére bocsátani. Egyetlen feltétele az, hogy azok a mikalაკაკiak, akik a kocsljukkal tégláért mennek a várba, hozzanak egy-egy kocsi földet, amire viszont a várnak van szüksége. A téglát a vár egyik épületének lebontásából származik. A város tudomásul vette a divízióparancsnokság átiratát és a napokban a vári tégllára is ad ki bont.

Hölgyek — Urak részére

finom, modern **fehérneműek**
RUTTKAY & BOTYE
fehérnemű szaküzletben a legolcsóbb.

— **Elhunyt aradi agrártanácsos.** Ma délután értesítést kapott az aradi megyei prefektúra arról, hogy Milován Valér volt aradi agrártanácsos, ma reggel Oravicán meghalt. Az elhunytat, aki a nemzeti-parasztpárt egyik vezető tagja volt, holnap reggel hozzák teherautón Aradra és itt temetik el. A temetésen a nemzeti-parasztpárt aradi vezetősége is képviselteti magát.

— **Betörés Aradon.** Moisescu György főhadnagy ma feljelentést tett az aradi rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik behatoltak str. Tudor Vladimirescu 17—19. szám alatt levő lakásába és onnan négyezernyolcszáz lei készpénzt vittek el. A rendőrség a betörés ügyében bevezette a nyomozást.

Páratlan kegyetlenséggel gyilkoltak meg egy mérnököt Jugoszláviában

Barátnője felbujtására megfojtották és a vasúti sínekre helyezték, hogy baleset látszatát keltsék.

Belgrádból jelentik: Kegyetlen gyilkosságot leplezett le a belgrádi rendőrség. A jugoszláv főváros közelében Benicike Plane állomáson három hónappal ezelőtt holtan találták meg a vasúti síneken Pesovics Milikan földmérnököt. A vizsgálat először véletlen szerencsétlenséget állapított meg azzal, hogy a mérnök vonatgázolás áldozata lett. Névtelen feljelentések alapján a rendőrség az elmúlt napokban új nyomozást vezetett be, amely azután szenzációs eredménnyel járt. Kiderült ugyanis, hogy a mérnök életének utolsó éjszakáját Risztics tanítónőnek lakásán töltötte. Amikor onnan eltávozott, egy tizenöt tagú banda, amelyet a tanítónő bérelt fel, megtámadta és leütötte. Pesovicsot eszméletlen állapotban vitték vissza a tanítónő lakására, ahol megfojtották. A holttestet azután az állomás közelében a sínekre helyezték, hogy szerencsétlenség látszatát keltsék. A felbujtó tanítónőt letartóztatták és most a gyilkosok kézrekerítésére folyik a nyomozás.

— **Feljelentett alkalmazott.** Stoianovici aradi sütőmester feljelentést tett Mák Lajos alkalmazottja ellen, aki állítólag az általa beszédelt pénzből háromezer lejjel nem számolt el. Mákot a rendőrség őrizetbe vette és ma délelőtt kísérte át az aradi ügyészségre, ahol Moldovan Sabin vizsgálóbíró hallgatta ki. Mák beismerte, hogy az inkasszált összegből 3000 lejt saját céljaira használt fel, azonban azzal védekezett, hogy elszámolási viszonyban állott a pékmesterre és az elköltött összeg jogos tulajdonát képezte. A vizsgálóbíró a kihallgatás befejezése után elrendelte Mák Lajos szabadlábra helyezését.

— **Visszaélések az aradi piacokon.** Szerkesztőségünk ma több előfizetőnk kereste fel, akik a következő panaszt adták elő: Annak ellenére, hogy a város megtiltotta, az utóbbi időben a volt szabadság-téri piacon egyre gyakrabban árulnak baromfit. Nagyon gyakran előfordul, hogy a baromfitok és pihék a tej és vajneműekbe hullanak és ezeket az ételeket megfertőzik. A város éppen egészségügyi okokból tiltotta meg, hogy a baromfi és élelmiszerpiac egy helyen legyen. Panasz merült fel egyes cigány-kofák ellen is, akik főleg a külvárosokat járkálják be és szabálytalan mérlegekkel mérnek. Egy esetben sikerült megállapítani, hogy az a paradicsom, amelyet a kofa mérlege egy kilogramm súlyúnak mutatott, tulajdonképpen csak 77 deka. Az illetékes hatóságoknak kellene eljárni azok ellen a suhancok ellen is, akik a piacon az árusokat meglopkodják és abban az esetben, ha az árus tettüket észreveszi, verkedést provokálnak, vagy pedig az árust a lopott áruval megdobálják.

— **Kun Béla cellájában őrzik Matuskát, aki falra firkált számokkal válaszolt elődje „hátrahagyott” írásaira.** A Wiener Sonn- und Montagszeitung kedélyes börtönhistoriáról számol be, amelynek főszereplői Matuska Szilveszter és Kun Béla. Matuska még mindig az országos törvénytörző bécsi fogházában van, ahol ugyanabban a cellában őrzik, ahol kiadatása előtt, 1926-ban Kun Bélát. Matuska Szilvesztert az elmúlt héten két napi sötét zárkára ítélték, mert a cella falait különböző feliratokkal telefirkálta. Nem tudta válasz nélkül hagyni azokat a felirásokat, amelyeket annak idején Kun Béla rászólt a cella falaira. A kommunista vezér különböző világforradalmi szövegeket firkált a falra és ezekre válaszolt most Matuska és a kommunistákat szidalmazó feliratait különböző rajzokkal illusztrálta. A 202-es számú cella lakóját a fogházigazgatóság végül két napi sötét zárkával büntette. A lap a hirdáshoz megjegyzést fűz, amelyben különösképpen látja, hogy Kun Béla felirásait még mindig nem mosták le a cella falairól és még különösebbnek, hogy Matuskát most megbüntették a kommunistaellenes feliratokért, míg annak idején Kun Béla nem kapott sötét zárkát a furcsa propagandáért.

Váltóhamisító cipésmestert köröz az aradi rendőrség

Egy aradmegyei lelkész nevét hamisította a váltóra

Az aradi törvényszék egy váltóhamisító volt aradi cipésmester körözését rendelte meg. Kozma György cipész még 1928-ban egy 14.000 lejes váltót helyeztet el az aradi Román Kereskedők és Iparosok Hitelszövetkezeténél. A váltón Codrean Miklós siklóli görög keleti pap szerepelt zsránsként. Kozma a pénz felvétele után néhány hónappal Bucurestibe költözött, mire a bank a váltó lejáratakor a lelkészt perelte. Ekkor derült ki, hogy a zsró hamis volt és a pap nem is tudott a váltóról. Codrean megtette a bűnvádi feljelentést a váltóhamisító cipésmester ellen és az aradi törvényszék már több ízben tüzött ki az ügyben tárgyalást. Miután Kozma ismeretlen helvre távozott, a törvényszék ma elrendelte a körözését.

— Tízezer lej segély egy árvizkárosultnak. A megyei interimár-bizottság tegnap foglalkozott Precupasi Illés megyei tisztviselő kérésével, a melyben a tisztviselő előadta, hogy az árviz alkalmával Mikelakán levő háza lakhatatlanná vált s annak kijavítására kér segélyt. A megye vezetősége 10.000 lej segélyt szavazott meg a tisztviselőnek.

— Feloszlatták Ménes tanácsát. Aradmegye vezetősége tegnap tartott ülésén feloszlatta Ménes község tanácsát, különböző szabálytalanságok miatt. A tanács helyébe Miculiti János elnökletével öttagu interimár-bizottságot neveztek ki.

— Árlejtés aradmegyei utjavításokra. Aradmegye interimár-bizottsága nagyarányú utjavítási munkálatokra irt ki nyilvános árlejtést. Julius 28-án egy millió 200.000 lej értékű munkálatokra tartanak árlejtést, még pedig a Curtici — Dorobanti, Pankota — Szentanna, Szőlös — Zaránd — Nadab, Kisjenő — Szintye — Csermő, Erdőhegy — Varsánd, Ujarad — Fibis utak kikövezésére tartanak árlejtést. Augusztus 2-án körülbelül 200.000 lej értékű munkálatokra tartanak árlejtést, még pedig a Borossebes — Hodis, Pankota — Magyarad, Arad — Nagylak — Szemlak, Nagylak — Sajtény közötti utak javítására. Ezenkívül ugyanaznap az Aradmegye utjaira szükséges kiiméterkövek beszerzésére tartanak árlejtést az aradmegyei prefekturán.

Mindenki figyelmébe!

Magyar okiratok román nyelvre való hiteles fordítását, kérvények, beadványok és nyomtatványok román szövegezését és fordítások hitelesítését eszközöl

Mitra I. Sándor,
törvényszéki hites román-magyar, magyar-román fordító és tolmács ARAD, Boulevardul Regele Ferdinand No. 5. (Az udvarban jobbra).

— A kormány az árvizkárosultakért. Bucurestiből jelentik: A kormány 15 millió lejt utalt ki az árvizkárosultaknak, ingyen faszegély céljaira. A kiutalás az erdőigazgatóságokon keresztül történik.

— Előkészületek az ármaximáló ülésre. Ma délelőtt szíjjelküldötték a meghívókat a csütörtökön délelőtt 11 órakor tartandó ármaximáló ülésre. A maximáló bizottság elsősorban a lisztkereskedők és pékek kérvényét veszi tárgyalás alá, amelyben egy lejes áremelést kérnek, arra való hivatkozással, hogy a buza ára jelentékenyen emelkedett. Az ülésre meghívták az aradi mészárosok szindikátusának megbízottait is, miután a husarak kérdése is tárgyalás alá kerül. A város ugyanis le akarja szállítani az egyes húsajták árát.

— Anglia felszólítása Magyarországhoz. Budapestről jelentik: Simon angol külügyminiszter felszólította a Geniben tartózkodó gróf Apponyi Albert után a magyar kormányt, hogy csatlakozzanak az angol-francia konzultatív egyezményhez. Ugyanekkor a budapesti francia követ is tárgyalásokba bocsátkozott az ügyben Warkó külügyminiszterrel, aki oda fog hatni, hogy Magyarország közönséget vállaljon az angol-francia konzultatív egyezményre, amelyhez eddig Olaszország, Belgium, Lengyelország és Csehszlovákia jelentette be csatlakozását.

A szovjet Szibériába számüzte Gaidarov Wladimir világhírű filmszínészt

Oroszországba csalták a kiváló filmszínészt és ott letartóztatták — Tragikus valósággá vált Gaidarov Wladimir játéka

Gaidarov Wladimirt, a népszerű orosz filmszínészt, aki nemrégiben tért vissza Szovjetországra Berlinből, ahol hatalmas sikereket aratott, Szibériába számüztek. Az elegáns filmbonviván meg nem engedett konkurenciát csinált Stalinnak, a félelmetes orosz diktátornak. Meghódította az orosz szíveket, pedig Oroszországban csak Stalinba s rendszerébe szabad az embereknek beleszeretni. A diktátor hivatalos lapja csak annyit jegyzett meg Gaidarovról, művészeti rovatában: — A színpad hősszerelmese eltávolodott a színház forradalmi hivatásától. Ez volt Gaidarov halálos ítélete. El kellett tűnnie a színpadról!

Gaidarov Wladimir a háboru előtt tagja volt a moszkvai Kamara-színháznak, majd a forradalom után Berlinbe menekült, ahol filmszínész lett. Csakhamar jelentős sikereket aratott, azonban a hangosfilm eljöveteleivel felfelé ívelő karrierje kettétört. Orosz kiejtéssel beszélt németül és nem használhatták emiatt. Eleinte rendezni próbált, de ugyilátszik ez sem sikerült neki s így kisodródott a hatalmas léptekkel, győztesen bevonuló hangosfilm udvarából.

Egy szép napon a berlini szovjet-követség megkérdezte Gaidarovot, hajlandó-e visszatérni hazájába. Megígérték neki, hogy elfelejtik „polgári multját”. Gaidarov elkövette azt a hibát, hogy hitt a szovjet ígéreteinek. Ez okozta vesztét. A GPU visszatérése után nyom-

ban érdeklődni kezdett a művész magánélete után. Bűnétől rótták fel, hogy szabadidejében csak a művészettel foglalkozik és semmi érdeklődést nem tanusít a szovjetpolitika iránt. Azonkívül tulságosan elegáns, előkelő megjelenésű férfi volt. És az elmúlt napokban megjelent Stalin dekrétuma, amely Wladimir Gaidarovot Szibériába számüzi, ellenforradalmi tevékenysége miatt és arra itéli, hogy egy ólombányában dolgozzon.

Wladimir Gaidarov, a némafilmek legnépszerűbb orosz filmhőse Stalin dekrétuma értelmében elindult tehát a végtelen szibériai mezők felé...

Nehéz, kongó léptekkel járja a számüzetés borzalmas országutját, sorstársaival együtt szivhatja az ólombányák gyilkos levegőjét és ki tudja, lelkében él-e a reménynek egy szikrája, hogy valaha ismét emberek közé, civilizált, emberséges lények közé kerül a rabszolgaságból? A sors groteszk, kegyetlen tragikumra utolérte Wladimir Gaidarovot, a nagy orosz színészt. Hányszor játszotta megható, elérzékenyítő filmdrámák keretében a számüzt szibériai foglyot, az igazságtalanság, az emberi kegyetlenség szerencsétlen, számalomra méltó áldozatát! Wladimir Gaidarov élete most filmmé változott s egyelőre a jótékonyan elfátyolozott jövő titka az, hogy ennek a filmdrámának happy-end lesz-e a vége, vagy az ólombányák kegyetlen, gyilkos, örök sötétsége?

Lemondott Grandi olasz külügyminiszter és négy minisztertársa A király elfogadta a miniszterek lemondását

Rómából jelentik: A király ma elfogadta Grandi olasz külügyminiszter, valamint Mosconi pénzügyminiszter, Rocco igazságügy, Giuliano közoktatásügyi és Botta korporációs miniszterek lemondását. Mussolini miniszterelnököt külügymi-

niszterré, Brandisti képviselőt, a román egyetem rektorát igazságügyminiszterré, Jung Guido képviselőt pénzügyminiszterré, Ercole képviselőt, a palermói egyetem rektorát, közoktatásügyi miniszterré nevezték ki.

— Kinzások miatt letartóztattak tizenhárom rendőrt. Londomból jelentik: A New-York államban lévő Winneola városban a törvényszék egy drámai tárgyalás keretében elrendelte Nassau város 13 rendőrének letartóztatását. A vád ellenük az, hogy emberteien kinzások közepette, a börtönben megölték egy Stark nevű 20 éves fiatalembert, akit egy detektív anyjának kirablásával vádoltak. A rendőrök közül négyet gyilkossággal, hetet súlyos testisértéssel és valamennyit hivatalos hatalommal való visszaéléssel vádolják. A törvényszék utasítást adott a börtönigazgatónak, hogy a letartóztatott rendőröket közönséges gonosztevékként kezelje.

— Makacs székrekedés, vastagbélkataris, gyomorhajtás, puffadás, vértorlódás, sárgaság, aranyeres csomók, csipőfájás eseteiben a természetes „Ferenc József” keserűviz, reggel és este egy-egy kis pohárral bevéve, rendkívül becses háziszser. — Klinikai megfigyelések tanúsága szerint a Ferenc József viz még ingerlékeny belü betegeknek is fájdalom nélkül hat. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Ismét egy politikai gyilkosság. Bucurestiből jelentik: Az Ordinea Noua jelentése szerint, Tecuciban politikai gyilkosság történt. Valoianu éjjeli őrt egy korcsmai verekedés során, Irim János és Demeter liberális ágensek agyonverték.

— Leendő anyáknak kellő figyelmet kell fordítani arra, hogy bélműködésük rendben legyen, ez pedig a természetes „Ferenc József” keserűviz használata által érhető el.

— Meghívó. A Mossóczy-telepi Katholikus Kör helyiségében e hó 23-án, este 8 órai kezdettel, a Szociális Missió szervezet, a Szivgárdával együtt, Anna-bálat rendez. Kérjük a szíves támogatást, a nemes cél érdekében 10 lej virág-jelvény megváltása kötelező. Kitűnő vacsoráról és italról gondoskodva van. Rendezőség.

— Az Aradi Nyugdíjasok Kölcsonos Segélyező Egyesületének hivatalos közleménye. Értesítjük az összes volt Acsev, nyugdíjasokat, hogy nyugdíjazási okmányaik megérkeztek és egyesületünk hivatalos helyiségében (Piata Avram Iancu, volt Szabadság-tér No. 18., földszint) átvehetők. Elnökség.

— Tekintettel a várható vasúti tarifaemelésre, az Aufrecht-cég (Calea Victoriei 1—2.) a szokásos olcsó árusítását már most megkezdte, hogy a fogyasztóközönségnek lehetővé tegye, hogy tüzfizetésű olcsó áron szerezze be. Felhívjuk olvasóink figyelmét a cég mai számunkban található hirdetésére.

— Készül az ingyenfürdő. Az aradi városi mérnöki hivatal utasítást adott ki, hogy fejezzék be sürgősen a cukorgyárnál lévő ingyenfürdő felépítését, hogy mielőbb a környékbeli közönség rendelkezésére bocsáthassák. Az új ingyenfürdő e hét végén már elkészül, úgy, hogy hétfőtől kezdve ott is lehet fürödni.

— Dr. Lakatos szanatóriuma, Baden bei Wien, a nyári idényben, dacára a teljes üzemnek, mérsékelt árakon ad teljes ellátást betegeknek és üdülőknek. Az összes gyógytényezők, — külön szívszótály dr. Singer Richard egyetemi m. tanár vezetése alatt, — elsőrangú diétás konyha, szórakozások és saját hangos mozi állanak rendelkezésre.

A KULTURA CSODÁI

az adelsbergi cseppkőbarlangban

Egy kis lecke, hogyan kell idegenforgalmat csinálni — Dr. Dudich Endre nyilatkozata az adelsbergi cseppkőbarlang igazgatójának érdekes terveiről

Az „Aradi Közlöny“ számára írta: PAÁL JÓB

Utban az Isonzó felé. 1932. július.

Az adelsbergi cseppkőbarlangról szóló riportjaimban nem írtam még meg mindent, amit a világnak ezen a páratlanul szép helyén tíz nap alatt láttam és tanultam. A legérdekesebb témát még nem dolgoztam fel és most, hogy utban a Monte San-Michele felé akad egy félórás szabad időm, gyorsan papírosra vetem: azoknak, akik a maguk patriájának forgalmát emelni akarják, íróasztalok mellett, el kell jönniök ide idegenforgalmat tanulni.

Mielőtt megírom azt, ami hetek óta várja a noteszomban, hogy nyomdafesték alá kerüljön, két számot kell leírnom a papírosomra: 1818-tól 1919-ig 526.407 látogató járt a barlangban, 1919-től 1931-ig pedig 1.079.000 ember váltotta meg a jegyét. Azalatt a nyolc év alatt, mióta a barlang az olasz állam kezelésében áll, pontosan kétszer annyi látogató fordult meg a világ eme csodájánál, mint a megelőző évszázadban. A látogatók száma az utolsó esztendőben állandóan emelkedő tendenciát mutat, tavaly meghaladta a kétszázezretet, az idén pedig háromszázezernél is több lesz.

Ennek a nagy sikernek első okozója kétségkívül a természet. A barlang természetadta szépsége minden bizonnyal egyedül áll a maga nemében, azonban: természeti ritkaságok vannak másutt is, mégsem tudunk százezer számra oda az emberek. Itt az emberi tehetség és rátermettség teremtette meg ezt az eredményt. Nem akarok nevekről írni, hiszen azok viselőit ugysem ismerik ott, ahol ez az írássom napvilágot lát. Azonban: azok, akik vezetnek és szervezik itt az idegenforgalmat, leckéket adhatnak az egész világnak ebből a nehéz tárgyából.

A jelszó: kényelem és olcsóság

Röviden csak ennyit: A barlang körül a világ legjobb utjait építették meg, rendes autóbusszjáratok vezetnek — és pedig olcsón! — Fiuméből, Abbáziából, Triesztből, Gradóból, Portoroséból, Görzből, Udinéből, nyáron még távolabbi helyekről is a barlangba, amelyet ragyogó villanyvilágítással láttak el, hatalmas épületet emeltek a barlang bejárata elé, itt kétezer ember ebédelhet meg kényelmesen, de: az olasz állam által előírt olcsó árak mellett! Különvonatok járnak Postumia felé és bármikor jönnek ide az emberek, mindig mérsékelt áru jeggyel utaznak! Az a kis barlangvasut,

Az idegenlégióba lépett a dán király öccse

Párisból jelentik: Krisztián dán király öccse, Aage dán herceg, aki egy ideig már szolgált a francia idegenlégióban, ahonnan kapitányi rangban lépett ki, most újra jelentkezett szolgálatra és Indokinában nyert beosztást.

Legutóbb ipari vagy kereskedelmi téren akart megfelelő módon elhelyezkedni, ez a kísérlete azonban meddő maradt s ezért lépett vissza az idegenlégióba. Kétségtelen, hogy a hercegnek sokkal jobb dolga van a légióban, mint többi katonatársainak, mert egészen más-ként kezelik.

Hosszu éveken át szolgált Marokkóban és felesége, Calvi hercegnő 17 éves fiával ma is Marokkóban él. Aage herceget már a közeli napokban beosztják a törzstisztek tanfolyamára. Hír szerint ugyanakkor regényt és filmszenáriót is készít az idegenlégióbéli katonák életéről.

amely elviszi a látogatót a barlangba, a budapesti városligeti barlangvasut komoly kiadása. De menetrendje van és ez a gyorsvonatokhoz igazodik. Évről-évre új meg új barlangrészeket tárnak fel és tanult vezetők, akik meleg köpönyeggel is ellátják a látogatót, az olaszon kívül magyarul, németül, franciául, angolul, szerbül, horvátul, szlovákul, csehül és románul magyaráznak — ingyen! A belépő-díjából hatalmas összeg gyűlik egybe, de ezt teljes egészében a barlangra fordítja az olasz állam. Ebből telik a barlang további feltárására.

Mascagni koncertje ötvenezer hallgatóval

A magyar barlangkutatás világhírű tudósa, dr. Dudich Endre így nyilatkozik a postumiai cseppkőbarlang idegenforgalmáról:

SPORT KÖZLÖNY

A magyarok fontos szerepe az olimpiász megrendezésében

Los Angelesből jelentik: Tegnap volt az olimpiász nevezési záriata Los Angelesben, a rendezőbizottság a nevezések megvizsgálása során nagy meglepetéssel megállapította, hogy Magyarország és Japán nevezései a zárlatig nem futottak be. A magyar vezetők kérésére a zárlatot meghosszabbították és így még a mai napon benevezte a magyar versenyzőket az Országos Testnevelési Tanács. Ezzel megszűnt az az izgalom és bizonytalanság, amely az olimpiász résztvevőinek körében uralkodott a magyar sportolók késedelmes benevezése miatt.

Az olimpiász rendezőbizottságában váratlanul nagy szerep jutott a magyaroknak is. Ugyanis Sztankovits Szilárdot, a Magyar Atlétikai

Szövetség elnökét bízták meg a világverseny megrendezésével. A rendezőség részéről diktatórikus hatalmat kapott Sztankovits a versenyek rendezése körül. A versenyző csapatokat és versenyzőket az eddigi szokásoktól eltérően, nem sorsolás útján állítják szembe egymással, hanem Sztankovits Szilárd saját tetszése szerint. Sztankovits a svéd Föderland-dal együtt vezeti az olimpiász megrendezésének összes ügyeit. Vezetőszerep jutott az olimpiászban még Donáth Leóknak is, az ismert magyar sportvezérnek. A magyarokat ért megtisztelés is azt bizonyítja, hogy még Amerikában is tisztában vannak azzal, hogy milyen nagyszerű sportszakemberek a magyarok.

Az Egyesült-Államok 340 versenyzője vesz részt Los-Angelesben

Newyorkból jelentik: A Los Angelesben lebonyolításra kerülő olimpiászban 40 nemzet vesz részt a remélt 50 helyett és a résztvevő aktív versenyzők száma is jóval alatta marad a 2000-nek. A starthoz állók száma a nemzetek szerint a következő: Usa 340, Olaszország 108, Németország 87, Anglia 71, Franciaország 67, Svédország 47, Mexikó 46, Finnország 40, Brazília 40, Magyarország 36, Argentína 35, Lengyelország 27, Dánia 24, Hollandia 16, Ausztrália 12, Portugália, Spanyolország 6-6, Svájc, Görögország, Norvégia 4-4, Lettország, Észtország 2-2 s a többi ország 1-1 versenyzőt indít. A magyar versenyzők száma a pótnévezésekkel 49-re emelkedett.

O Labdarugó mérkőzés Világoson. A „Siriana” sportegylet látta vendégül a Szentannai UMT csapatát barátságos mérkőzés keretében. Az összecsapás szép és élvezetes játékot nyújtott és mintaképe volt az igazi sportszellemben lefolyt játékoknak. A közönség mindvégig megőrizte bizalmát és jóleső érzéssel tapasztalták a vendégek az objektív közönség futball iránti lelkesedését. Greffner bíró kitünő játékvezetése mellett 3:1-es félidő után 5:2 arányban győzött a jobb Siriana.

O Uj játékosok a NAC-ban. Váradról jelentik, hogy Sarkadit, a tehetséges váradi hátvédet, aki a Törökvis színeiben futballozott és jelenleg Bucarestben teljesít katonai szolgálatot, őszire Váradra helyezik, ahol a NAC trikóját öhajítja magára ölteni. Sarkadival a NAC hátvéd-problémája megoldást nyerne. Bulzan, a kolozsvári Universtita hátvédje a hírek szerint átigazolását kérte a NAC-ba.

O Jobban van már az Aradon megsérült Püllök. Váradról jelentik, hogy az Aradon a Crisana-AMTE-mérkőzésen megsérült váradi kapus, Püllök jobban érzi már magát. A játékos karján csupán kisebb zuzódás van és így rövidesen ismét pályára léphet.

Bucurestibe utazó olvasóink figyelmébe!

Az „Aradi Közlöny” Bucurestiben a következő újságkioszkokban kapható:

„Hotel Stanescu“-val szemben (Str. Regalan.)
Calea Victoriei, Picadily-kávéházzal szemben.
Calea Victoriei és Bulevardul Academie mindkét sarkán.

„Athene Palace” szállodával szemben levő sarkokában.

„Grand Hotel“-lel szemben, a főposta sarkán.

TÖMEGHALÁL a Maros aradi szakaszán

Ma ismét egy hullát dobott partra a Maros -- Sürgős Intézkedésre van szükség a tömeges szerencsétlenségek megakadályozására -- Megszigorított ellenőrzés -- A mai napon is történt előállítás

Egy szakember fontos tanácsai a tömegszerencsétlenségek megakadályozására

A közönség körében egyre nagyobb érdeklődést váltanak ki az *Aradi Közlönynek* azok a cikkei, amelyekben a sorozatos fulladásokkal, illetve azok megelőzésével és a vízi őrszolgálat megszervezésével foglalkoztunk. A rendőrség — mint mai lapszámunkban már említettük — a partokon több rendőrt állított fel és most ezek teljesítik a víz mellett az ellenőrző szolgálatot. Az ellenőrzést máris megszigorították és a tegnapi napon öt fiatal embert, ma pedig egyet előállítottak a rendőrségre, mert jogosulatlanul a szabad Marosban fürödtek. A fiatal emberek ellen megindították az eljárást és pénzbírsággal fogják sújtani őket.

A mai napon a törvényszék közelében a Maros ismét egy fértihullát vetett a partra.

Az eseményről azonnal értesítették a rendőrséget, ahonnan *Versigan* rendőrkomiszár és az illetékes hatósági orvos szállott ki a helyszínre. Először azt hitték, hogy újabb fulladásról van szó, azonban az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlen ember holtteste már napok óta volt a vízben és így a fulladás régebben történt. Később megállapítást nyert, hogy a holttest *Buzák János CFR*. munkással azonos. Annak idején beszámoltunk róla, hogy *Buzák János*, aki az elmúlt hét szombatján a temesvári hid közelében a Marosban fürdött, örvénybe került és megfulladt. Temetése iránt megtették a kellő intézkedéseket.

A mentőkötélek alkalmazása

A Maroson létesítendő őrszolgálatlalt kapcsolatban egyébként még egy kérdés is felmerül. Régebben, évekkel ezelőtt a rendőrlégénységnek az a része, amely a part mellett, illetve a vízen szolgálatot teljesített, tudvalevőleg gyakorlatokat folytatott mentőkötélekkel, amelyeknek a végén, fából készült súly volt.

Ezeket a köteleket a rendőröknek a partról legalább a Maros közepéig kellett bedobni, hogy abba az esetleg veszélybe kerülők megkapaszkodhassanak. A rendőrök ezt a kötelet állandóan szolgálati övük mellett viselnék. Ha már nem telik pénz arra, hogy a lakosság érdekében a szolgálatot teljesítő rendőröket, illetve csónakokat modern mentő-övekkel felszereljék, akkor legalább ajánlatos lenne, hogy a rendőrök az említett mentő-kötélekkel újból gyakorlatokat folytassanak és ezekkel felszerelve lássák el szolgálatukat.

A sorozatos fulladásokkal kapcsolatban ma levelet kaptunk a közönség köréből, amelyet alább közlünk. Természetesen minden újabb hozzászólást szívesen fogadunk és kész-

séggel leközlünk, annál is inkább, mivel az újabb hozzászólások a kérdést több szempontból is megvilágítják és így a probléma minél alaposabb megoldásához vezetnek. A levél a következő:

Az *Aradi Közlöny* t. Szerkesztőségének *Arad*. Napok óta figyelemmel kísérem az *Aradi Közlöny* cikkeit, melyek a Marosban előforduló halálos katasztrófákkal foglalkoznak és örömmel állapítom meg, hogy az *Aradi Közlöny* az a sajtó organum, mely ezzel az ügyvel behatóan foglalkozik. Engedjék meg, hogy a magam részéről is kifejtsem véleményemet, mert mint az AAC uszószakosztályának vezetője, már hetekkel ezelőtt figyelmeztettem illetékes hatósági személyeket, hogy ha a mai rendszer tovább is így marad, akkor a szerencsétlenségek nem lesznek elkerülhetők. Én már akkor megfigyeltem, hogy a Maros legforgalmasabb helyén, a *Katona-strand* és a *Neptun* szakaszán is bárki nyugodtan uszhat a szabad vízben, anélkül, hogy arra jogosultsága lenne és senki, még a Neptunnál szolgálatot tevő városi alkalmazottak és rendőrök sem vonják felelősségre az illetőket, még akkor sem, ha látják, hogy nincs centájuk.

Természetesen, hogy ha az ellenőrzés ilyen lanyha, akkor a közönség nem sokat törődik a szabályrendelettel, melyet esetleg nem is ismer. Annakidején magam is azt a választ kaptam, hogy a rendőrség mindaddig nem tud kellő ellenőrzést gyakorolni, amíg a város nem bocsájt rendelkezésre csónakokat, hogy a vízi szolgálatot megszervezhessék. Ebben kénytelen vagyok osztani a rendőrség véleményét, mert a partról, vagy az uszodától szigorú ellenőrzést gyakorolni még akkor sem lehet, ha az ott szolgálatot teljesítő hatósági egyének azokat meg is szólítják, akik épp a Neptunnál jönnek ki a vízből. Nem osztom azonban *Vas Barna* városi mérnök ur véleményét, aki a bajok indító okát abban látja, hogy a rendőrség engedélyeket ad ki a szabad uszókknak, mert mint az eddigi példák is bizonyítják, egyetlen oly szerencsétlenül járt egyén sem volt a halottak között, akik centával rendelkeztek. Így tehát az sem bizonyítható, hogy a szerencsétlenül jártak tényleg jó uszók voltak. Példa erre, hogy a vízbe-fulások nagyrésze a *timisoarai hid* felé történik, ahol különösen erősen kellene ellenőrzést gyakorolni, mert épp ott van tele a víz örvénnyel. Semmiestre sem abban keresendő a hiba, hogy az arra jogosultak uszhatnak a szabad Marosban, hanem igenis csak az ellenőrzés hiányában lehet a hibákat megtalálni és a szigorú ellenőrzéssel lehet ezen hibákat orvosolni. Nem szükséges hatvan csónak ehhez az ellenőrzéshez, teljesen elegendő lenne három is, mely beosztva ellenőrné az egyes szakaszokat. Így be lehetne osztani, hogy egy csónak cirkáljon állandóan a temesvári hid és a *Katona-strand* között, a másik a *Katona-strand* és a *Hellas Club* környékéig, a harmadik pedig a *Hellastól* a *cukorgyárig*. Ezek azok a szakaszok, ahol a közönség 90 százaléka a szabad uszást kultiválja. Ha ez a három csónak állandóan cirkál és az arra nem jogosítottakat ellenőrzi, s az engedély nélküli uszást szigorúan megbüntetik az illetőket, akkor a valószínűség az, hogy ezek a most oly tömegesen előforduló halálos balesetek, ha nem is szűnnek meg teljesen, de nagyon meg fognak ritkulni.

Nem akarok polémizálni, csak megjegyezni óhatom, hogy a rendőrség csak sportegyesületeknek ad ki engedélyt, akik viszont a tagjaik között osztják ki a centákat, de csakis akkor, ha meggyőződnek arról, hogy azok, akiknek a centát kiadják, tényleg jogosultak is arra, mert a sportegyesületek, mielőtt a centát kiadják, uszóvizsgálatot tartanak a jelölttel és csak akkor adják ki a centákat, ha meggyőződnek arról, hogy az illetők még hosszú távolságon is jól és fáradhatatlanul usznak. Nem lehet azonban eltiltani a vérbeli sportolókat attól, hogy a szabadban uszassanak, mert ezeknek az uszóknak a túlszűrt rövid uszoda nem nyújthatja az amit a szabad víz: a sportot.

Hasznos tudni, hogy Schmidthauer természetes **Ugmandi**

keserűvize gyorsan elhárítja a sok evéstől és ivástól eredő kellemetlen érzéseket. Utasítás minden palackhoz mellékelve. Kapható mindenütt!

Kérem igen tisztelt Szerkesztő ur, szíveskedjék ezen hozzászólásomnak b. lapjában helyet adni és maradok őszinte híve:

Deutsch Miksa,

az AAC uszószakosztályának vezetője.

A sportegyesületek segítségére

Itt említjük meg, hogy több aradi sportegyesület vezetőségétől azt az információt nyertük, hogy abban az esetben, ha a vízi őrszolgálat megalakul, akkor a sportegyesületek vezető tagjai

készséggel hajlandók résztvenni az ellenőrzés munkájában és ezáltal a rendőrség munkáját megkönnyíteni.

A kérdés megoldásához mindenképp szükséges volna, hogy a sportegyesületek tagjaiknak olyan utasítást adjanak, hogy csak csoportokban uszassanak és egyedül senki se merészkedjen a szabad Marosba. A csoportban való uszás egyik nagyon fontos tényezője lenne annak, hogy a sorozatos fürdő-tragédiákat el lehessen kerülni.

FILM KÖZLÖNY

Feleségem, a szélhámosnő

Zenés viglák bemutatója a Corso-moziban

A magyar filmsztárok közül talán a leggyorsabban és legbiztosabban *Nagy Kató* vezetett be a hírnév csillogó révébe. Az ő feltörő, fiatal és friss tehetsége, megnyerő, természetes modora és megjelenésének varázsa szinte egyik napról a másikra vált fogalomká a filmvilágban. *Nagy Kató* mindenesetre a hangosfilm uralomrajutása lendítette fel a siker csúcsára, kellemes organuma, szép kiejtése kitűnően érvényesül a hangosfilmapparátuson keresztül és a zenésviglák, filmoperettek legnépszerűbb primadonnájává avatta. Legújabb filmje, a „*Feleségem, a szélhámosnő!*”, briliáns humorral teltetett viglák és a címszerep egyike a legeredetibb, legragyogóbb primadonnaszerepeknek. A hűséges, szerelmes fiatalasszony, aki férjének előbbrejutásáért, karrierjéért szélhámoskodásra vetemedik, *Nagy Kató* számára egészen testhezállo, jól szabott szerep, amely szépen ivelő pályafutásában külön etappot jelent.

Humoros, kacagtató jelenetek követik egymást, gördülékeny, szellemes párbeszédekkel fűszerezve. Ez az a film, amely a mai közönség igényeit százszázalékban kielégíti. A felgyülemlett rengeteg bonyodalom nem fárasztó, nem kimerítő, csupán kedélyesen szórakoztató és őszintén gyönyörködünk a színes melódiaju kellemes zeneszámok, duettek és jazz-zenekarok táncszámának váltakozásában. Mindenekelőtt a rendező érdemel elismerést, aki ezuttal *Kurt Geron*, a népszerű karakterkomikus. *Kurt Geron* rendezői kvalitásai semmiben sem maradnak alul művészi képességein, sőt ha lehet, felülmulják azt. Magyar név a produceré, *Duday Brunó* is. A szereplők méltó partnerei *Nagy Katónak*: *Heinz Rühmann* játsza a férfi szerepét. Az ő esetlensége, batoratlan játékmódora kitűnő kontrasztot képez *Nagy Kató* temperamentumával. A humor színes szálait a kitűnő *Franz Grünbaum* sodorja, akinek minden szava, mozdulata élményt jelent a közönség számára. *Silbermann* szerepéből ragyogó kabinetalakítást hoz ki. *Alfred Abel* egy amerikai dollármilliomost alakít a tőle megszokott nagyvonalúsággal, született eleganciával és művészi eszközökkel. *Maty Delschaft*, *Theo Lange*, *Fritz Alberti* és *Hermann Valentin* járulnak még hozzá a sikerhez.

E hó végéig

INGYEN KAPJA

a 47 év óta fennálló

ARADI KÖZLÖNY-t

ha ma megrendeli.

Az előfizetést csak
1932. augusztus hó 1-től számítjuk.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Retorziót alkalmazott Románia Csehszlovákiával szemben

A románial hitelezők követelésének zárolása kiélezte a helyzetet -- Teljesen megszűnik a Csehország felé irányuló gabonaexport -- A törvény megjelent a hivatalos lapban -- Az aradi gabonaárak -- Csehszlovákiával viszonylatban is életbeléptették a kompenzációs törvény rendelkezéseit

Minden napnak meg van a maga újabb közgazdasági eseménye s az az olvasó, aki ma egy lap közgazdasági rovatába betekint, vagy pedig csak ezt a két szót olvassa, hogy: „Közgazdasági esemény”, eleve meg van győződve arról, hogy ez a közgazdasági esemény csak olyan lehet, amely újabb bajokat, újabb nehézségeket zúdít a közönségre. Közgazdasági hír, ma egyenlő — rossz hírrel és aki így gondolkodik, az — sajnos — nagyon ritkán csalódik.

Néhány nappal ezelőtt — mint emlékeztetes — rendkívüli izgalmat váltott ki itteni gabonakereskedelmi körökben az a hír, hogy Csehszlovákia zárolta a románial hitelezők csehszlovákiai követeléseit. Tegnap viszont az a hír érkezett Pozsonyból, hogy a szovjet nagyarányú raktárakat állít fel Pozsonyban és ezek a raktárak, amelyeket a cseh kormány vámszabadraktár jellegével ruházott fel, fogják orosz dumpingárúval ellátni egész Közép-európát. Abban az esetben, ha ennek a vámszabadraktárnak a terve tényleg megvalósul, akkor számítani lehet arra, hogy Csehszlovákiába irányuló gabonaexportunk egy csapással megszűnik, mivel ekkor Csehszlovákiát Oroszország fogja a szükséges gabonával ellátni.

Kompenzációs pénztár felállítás

Ma viszont egy Bucurestiből érkező hír arról számol be, hogy Csehszlovákiának azzal az intézkedésével kapcsolatban, amellyel zárolta a román hitelezők követeléseit, Románia most retorziókat léptetett életbe. A bucuresti-i jelentés szerint a pénzügyminiszterium a Banca Nationalával egyetértve, javaslatot tett a minisztertanácsnak, hogy

Csehszlovákiával szemben is léptesse életbe a Kompenzációs Pénztár felállításáról szóló törvény rendelkezéseit.

Ezek a rendelkezések eddig tudvalevőleg csak Magyarországgal és Ausztriával kapcsolatos kereskedelmi viszonyunkra vonatkoztak. Néhány nappal ezelőtt a román-osztrák clearing-egyezmény életbeléptetésével ezek az intézkedések Ausztriával szemben részben hatályukat veszítették. Most viszont egy olyan állammal kerültünk ebbe a viszonyba, amely tagja a kisantantnak és amellyel állítólag szoros gazdasági barátságban állunk. A pénzügyminiszterium és a Banca Nationala javaslatát

a minisztertanács magdévá tette és az erről szóló intézkedéseket már szét is küldték a vámszabadraktárhoz és a Banca Nationala Hókjához.

A minisztertanács határozatáról szóló jegyzőkönyv már meg is jelent a Monitorul Oficialban.

A kölcsönös követelések sorsa

A Kompenzációs Pénztár felállításáról szóló törvénynek Csehszlovákiával szemben való életbeléptetése annyit jelent, hogy kereskedelmi forgalmunk — most már a többi mellék körülményektől függetlenül — csehszlovákial relációban is, éppen úgy, mint Magyarországgal, a minimumra redukálódik. A törvény értelmében ha valaki Csehszlovákiából árut importál, annak ellenértékét a bucuresti-i Kompenzációs Pénztárnál kell letétbe helyezni. Az

export alkalmával is természetesen minden exportált mennyiségről jelentést kell tenni a Kompenzációs Pénztárnak, egyben pedig *be kell jelenteni a Kompenzációs Pénztárnál az összes csehszlovákiai követeléseket, illetve az összes Csehszlovákiával szembeni tartozásokat.* Bármilyen összeget Csehszlovákiába ezentul csak a Kompenzációs Pénztár engedélyével lehet küldeni. A kölcsönös követelések kompenzációja viszont csak akkor történik meg, amikor a román-csehszlovák clearing-egyezmény létrejön. Az erre vonatkozó tárgyalások azonban még nem indultak meg.

A termésértékesítés lehetőségei

Az itteni érdekeltek még remélik, hogy esetleg sikerült azt elérni, hogy a csehszlovákiai zárolt követeléseket a Banca Nationala prágai számlájára írják és ebben az esetben hozzájárulhatnak követeléseikhez. Abban az esetben ugyanis, ha teljesen a Kompenzációs Pénztárra lesznek utalva, akkor hónapokig várhatnak követeléseikre.

Itt említjük meg, hogy a földművelésügyi miniszteriumban Voicu-Nitescu elnöklete alatt ülést tartottak, amelyen a következő intézmények delegátusai jelentek meg: Banca Nationala, a Mezőgazdasági Kamarák Szövetsége, Kereskedelmi és Iparkamarák Szövetsége, Mezőgazdasági Szindikátusok Szövetsége, Központi Szövetkezeti Bank, Nemzeti Export és Import Intézet, a Román Nemzeti Szövetkezeti Hivatal. A nagyfotosságú értekezleten mindenekelőtt az *idei termés értékesítésének lehetőségeivel foglalkoztak*, valamint megvitatták azt a kérdést is, hogy miképpen lássák el a gazdátársadalmat olcsó vetőmagokkal. Egyik legfontosabb pontja az értekezletnek az volt, a melyben elhatározták, hogy a mezőgazdákat oly módon is hitelekhez juttatják, hogy ugynevezett „warrant”-hiteleket ezentul nemcsak a brailal, galati-i és constanzai gabonarakarokban elhelyezett gabona után, hanem a CFR raktárakban vagy a magánraktárakban heverő gabona után is lehet adni.

A gabonakereskedők körében általános

**Április 1. óta
olcsóbb**

az UJSÁG

Romániában

Hétköznap 6 lei
Vasárnap 12 lei

visszátételszést kellett az a körülmény, hogy a miniszterium erre az értekezletre nem hívta meg sem a Gabonaexportörök Szövetségének, sem a Malomtulajdonosok Szövetségének képviselőit.

Ebből arra következtetnek, hogy megfelelnek a valóságnak azok a hírek — amelyekről egyébként már mi is beszámoltunk — amelyek szerint a kormány a gabonakereskedelem kizárásával, monopól utján és a szövetkezetek bekapcsolásával akarja a gabona értékesítést megoldani. A gabonakereskedők természetesen erélyes akciót indítanak a terv ellen, annál is inkább, mivel a gabonaexport monopóliuma már számos államban — így Jugoszláviában is — csődöt mondott és csak újabb terheket rótt az államra.

Az új buza ára Aradon

Ma Aradon az új buzéért már csak 320—330 lejes árat sikerült elérni. Ó-buzát egyáltalán nem lehet kapni. Ma egyébként behoztak kisebb mennyiségben Sofronyáról új buzát, amelynek minősége távolról sem olyan rossz, mint amilyennek hitték. A buza szép, acélos és 77 kg. fajsúlyu. A tengeri ára vidéken 240 lej, míg az árpa 200 lej ér. Alább egy legújabb amerikai termésjelentést közlünk:

Az Egyesült-Államok ezévi buzatermését 737 millió bushelre becsülik, ami azt jelenti, hogy az összes készlet 1100 millió bushel tesz ki, míg a belföldi fogyasztás legfeljebb 650 millió bushel. Kanada termése magánbecslések szerint 500 millió bushel lesz, melyből a belföldi szükséglet 100 millió bushel. Ily módon Amerika exportfeleslege 122 millió quarterre tehető, amit a fogyasztó országok semmiképpen sem tudnak felvenni. Valószínű tehát, hogy a Farmboardnak közbe kell lépnie, hogy az árak újabb zuhanását megakadályozza.

Várakozáson felül

folynak be az állami bevételek

Az állam fizeti adósságait

Bucuresti-i jelentés szerint az állami bevételek várakozáson felül folynak be az adóhivatalokba. Az elmúlt hét szombatján például az állami inkasszó elérte a 89 millió lejt. Mi r o n e s c u pénzügyminiszter éppen ezért elhatározta, hogy nemcsak az árvizsújtotta megyékben, de az ország többi részeiben is kifizetési a júliusi fizetéseket és nyugdíjakat. Erre a célra körülbelül egy milliárd lejt fognak kiutalni. Ugyanakkor elhatározta a pénzügyminiszter azt is, hogy egyes anyagi kiadások fedezéséről is gondoskodni fog.

A régebbi tartozások törlesztésének érdekében is megőrtént az első lépés, amennyiben a pénzügyminiszterium ötven millió lejt utalt ki azoknak a posztógyáraknak, amelyek a katonaságnak szövetet szállítottak. Ezzel sikerült elejét venni annak, hogy a posztógyárak nagyobbarányú munkáselbocsátásokat eszközöljenek. Augusztus hónapban, hir szerint, — megfelelő sorrendben — kezdetét veszi az állam többi adósságainak kifizetése is.

Az államkinestár tegnapi inkasszója egyébként meghaladta a 91 millió lejt, ami két és félszer meghaladja az azelőtt szokásos napi bevételek összegét. A pénzügyminiszter elhatározta, hogy augusztus elején az államnak a belföldi szállításokra fennálló adósságaira jelentékeny fizetést fog teljesíteni. A nyugdíjak és tisztviselői fizetések kifizetése július hónapra az egész országban megkezdődött.

— India aranyimportja. Londonból jelentik: Indiából 16-án 11.1 millió rupla aranyat szállítottak el Londonba és 0.6 milliót Amsterdamba, 18-án pedig ismét 3.8 milliót Londonba.

— A német gépipar súlyos helyzete. Berlinből jelentik: A német gépgyárak egyesületének jelentése szerint a gépipar helyzete júniusban változatlanul nyomott volt. A gyárak foglalkoztatása nagyon rossz, megrendeléseik már csak néhány hétre biztosítanak munkát. A hó végén az átlagos heti óraszám 37.8 volt, az összes munkaórák száma 30 százaléka a normálisnak. Az első felében a belföldi rendelések száma 20 százalékkal, a külföldieké pedig 40 százalékkal csökkent.

Megkezdik Aradon a kényszerárveréseket

Nincs kegyelem az adóhátralékosoknak -- Az ócskapiacra kerülnek a lefoglalt értékek -- Szigorú rendelet a globálisadó-hátralékokra

A hátralékos adók behajtására vonatkozólag a miniszterium szigorú utasítást küldött a pénzügyigazgatóságokhoz, amelynek értelmében egyetlen tisztviselőnek sem szabad a hátralékos adózók részére adóhaladékot adni vagy hozzájárulni ahhoz, hogy az esedékes adóösszeget részletekben fizethessék. Ezzel kapcsolatban az első kerületi adóhivatal most állította össze azoknak a hátralékos adófizetőknek a névsorát, akik eddig halasztást kaptak és a kimutatás alapján augusztus elsején megkezdik az ugynevezett kényszer-árveréseket.

A legtöbb adóhátralékos ugyanis iparos vagy kereskedő, akiknek műhelyeit vagy üzleteit az adóhivatal a hátralékos adó fejében augusztus elsejétől vagy elárverezi, vagy lezárja. Amennyiben az árverésen megfelelő árat a lefoglalt értékekért elérni nem tudnak, úgy azokat beszállítják a pénzügyigazgatóság-

hoz, ahonnan a hét bizonyos napján az ócskapiacra szállítják ki.

A pénzügyigazgatóság felhívja a háztulajdonosokat, hogy az adóhivatalok megkezdtek a szükséges intézkedéseket a háztulajdonosok hátralékos adójának biztosítására oly módon, hogy azok fedezésére lefoglalják az esedékes lakbérösszegeket. A lefoglalás után a lakók csakis a pénzügyigazgatóságon fizethetik ki az esedékes lakbéréket.

A globális adóhátralékokkal kapcsolatban a pénzügyigazgatóság most készíti el a kimutatást, amelyben hivatalonként vannak feltüntetve azok a tisztviselők, akik a globális adóval hátralékban vannak. Ennek a kimutatásnak az alapján az aradi pénzügyigazgatóság megteszi a szükséges intézkedéseket, hogy a globális adóhátralékosokat már akkor hozzájáruljanak, amidőn a fizetések esedékes összegét a pénzügyigazgatóság főpénztára folyósítja.

Az örökségek valorizálását felfüggesztette a pénzügyminiszter

Távíratot küldött az aradi pénzügyigazgatósághoz

A pénzügyminiszter a közelmúltban rendeletileg hívta föl a pénzügyigazgatóságok illeték-ügyszékeit arra, hogy mindazon örökösödési illetékeket, amelyeket az érdekelt felek még nem fizettek be, vizsgálják felül. A felülvizsgálat főként az évekkel ezelőtt történt végrendeletekre vonatkozik, amidőn az örökösök elhunytak után az illeték-ügyszék az akkori árak alapján értékelte elsősorban az ingatlan örökséget és ezeknek az áraknak figyelembevételével vetették ki az örökösödési illetéket. Közben azonban az ingatlanok értéke csökkent, úgy hogy az akkor ki nem fizetett illetékek összege ma már nem egy esetben nagyobb, mint az örökség mai, reális értéke.

A miniszterium tehát megengedte, hogy mindazok, akik erre vonatkozólag kérelmet adnak be, abban a kedvezményben részesüljenek, hogy a pénzügyigazgatóság az ingatlanok értékét a mai árak alapján valorizálja. A befizetendő illetéket is az új értékmegállapítás alapján kell az örökösöknek befizetni.

A rendelet hivatkozott továbbá arra is, hogy az egymillió lejig terjedő örökség-értéket ebből a szempontból az illetékes pénzügyi vezérfelügyelő vizsgálja felül, míg egymillió lejen felül a miniszterium illeték-ügyszéke dönt az új értékekre vonatkozólag.

Ebben az ügyben jelentett ma újabb fordulatot az a távirat, amelyet Taranu Victor aradi pénzügyi vezérfelügyelő kapott a pénzügyminiszteriumtól s amelyben további intézkedésig felfüggesztették ezeknek az örökségeknek a valorizálását és utasították a vezérfelügyelőt, hogy az eddig beérkezett kérvényekről pontos kimutatást terjesszen fel, amelyben fel van tüntetve a kérelmezők neve, az örökség régi és valorizált értéke, valamint az illeték, amelyet a kérvényezőnek fizetnie kellett. A miniszterium további utasításáig tehát az erre vonatkozó munkálatok szünetelnek és nem kizárt dolog, hogy a miniszterium módosítani fog az előző rendeletet.

= Bérbeadják a ligeti csónakház büfféjét. Az aradi városi tisztviselők, — mint ismeretes — sportegyesületet létesítettek és a város vezetősége az egyesület rendelkezésére bocsátotta az összes városligeti tennispályákat, a csónakházat és mindazokat a területeket, ahol sportot lehet a városligetben üzni. A városi tisztviselők most elhatározták, hogy a ligeti csónakház büfféjét, valamint két tennispályát bérbeadják. Azok, akik a bérletre reflektálnak, Voitecanu polgármesteri titkárnál jelentkezhetnek a feltételek megbeszélése céljából.

A szerkesztő
STAUBER ISTVÁN
titk.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

CSÜTÖRTÖK, JULIUS 21.

Bucuresti. 13. Gramofon, 18. Dinicu-zenekar: Könynyű és román zene. 19.10. Dinicu-zenekar. 20.40. Gramofon. 21. Dragos énekesnő. 21.20. Sztravinszkij: A tavasz felszentelése. — Budapest. I. 11.15. Az államrendőrség zenekarának hangversenye. 2. Déli harangszó. 2.05. Pécsi Jónás Bandi és cigányzenekarának hangversenye. 6. „Az agarak öregapja”. Krudy Gyula előadása. 7. A Kőbányai Vasmunkások Dalkora és a Budapesti Külteleki Remény Dalkör hangversenye. 8. Baktay Ervin előadása. 9.45. A rádió külügyi negyed-órása. 10. Goldmark-est: A Budapesti Hangverseny Zenekar hangversenye. Majd: Horváth Gyula és Cigányzenekarának hangversenye. — Belgrád. 13.57. Rzkar. 21. Népdalok. 22. Rzkar. 23.10. Ljubljana. 0.30. Tánczene. — Berlin. 18.30. Zenekari hangverseny. 20.20. Mandolin. 23. Német dalosünnep Frankfurtból. Utána: Tánczene. — Hellsberg. 18. Zenekari hangverseny. 21. Könynyű z. Gramofon, Különböző hangszerek. 22. Shakespeare: Macbeth. — Kassa. 13.30. Gramofon, 14.30. Ruzsicska szalonötös, 15.35. Gramofon. 16.30. Katonazene. 17. Gramofon, 17.30. Katonazene. — Katovice. 17. Kolompár László cigányzenekara. — Kaunas 22.20. Esperanto E. — Milano. 17. Kvintett. 21.05. Könynyű zene. 21.30. Gramofon. 22.30. A titkos házasság vigopera. — Prága. 8.15. Zenés ébresztő. 13. Gramofon, 21.20. Fuvola-hangverseny, Utána Közv. a Beránék-muzikából. — Róma. 19.30. Szopránének. 19.45. Könynyű zene. 22.45. Bucciari: Marken c. 1. felv. operája, Montemezzi: Zoraima északja című operája. — Svájc aleman adó. 18. Jazz. 23.10. Zenekari verseny. 23.45. Citeranegyves. — Varsó, 19. Szólistaverseny. 20.20. Könynyű zene.

PÉNTEK, JULIUS 22.

Bucuresti. 13. Gramofon, 14. Gramofon. 18. Katonazene. 19.10. Katonazene. 20. R. egyetem. 20.40. Gramofon, 21. Seidmann: Modern z. szakszakonon. 21.20. Szimfonia. 22. Luca-zenekar: román z. — Budapest. I. 11.15. Az országos Postászenekar hangversenye. 2.05. Hangverseny. 6. „Az utolsó riport.” 7. „A páncoélos hadviselés.” 7.30. Az 1. honvédyaközred zenekarának hangversenye. 8.45. „Dan! bá”. Irta és előadja dr. Hosszu Zoltán. 9.20. Magyar nóták. Előadja Kelemen-Antal Erzsébet és László Imre. Kiséri Kurina Simi és cigányzenekara. 10.20. Tánczene. 11.30. Dr. Dohnányi Ernő zongorahangversenye, Majd: Győri Vörös Misi és cigányzenekarának hangversenye. — Bécs. 13.30. Silvingzenekar. 14.40. Fischer Wager gramofonlemez. 15.10. Operarész. Gramofon. 18.50. Hangverseny. 21.25. A recistadtí herceg emlékeztető. 22. Miről beszélnek Amerikában. Közvetítés Newyorkból. 22.10. A szimfónikusok hangversenye. 0.15. Rác Béla cigányzenekara a Pataky-vendéglőből. — Belgrád. 13. Rzkar. 14.05. Gramofon, 21. Rzkar, 22.30. Karének. 23.20. Frajt hegedűművész. Utána: Tánczene. — Berlin. 18.30. Előadás. 20.25. Könynyű z. 22.20. Könynyű z. zongorán. 23.10. Zenekari hangverseny Utána: 0.30-ig Tánczene. — Hellsberg. 18.30. Könynyű zene. 20.50. Zongora hangverseny. 22.30. Frankfurt a/M. 23.30. Négyes. — Kassa. 13.30. Gramofon, 14.30. Hemerka-zenekar. 16.30. Tánczene. 23.35. Stejn hegedűművész. — Milano. 19. Könynyű z. Firenze: Kamara z. 21.05. Könynyű zene. 21.30. Gramofon, 22. Gramofon, 22.45. Szimfónikus hangverseny. — Prága 8.15. Zenés ébresztő. 13. Gramofon. 14.15. Gramofon, 14.30. Tánczene. 15.40. Gramofon. 23.35. Zenekari hangverseny. Utána Gramofon. — Róma. 19.30. Szopránének. 19.45. Könynyű zene. 22.45. Szó z. — Svájc aleman adó. 17.30. Szó z. zene. 22. Traviata-részlet. 23.45. Éjjeli hangverseny. — Varsó, 19. Népies zene. 20.20. Könynyű zene. 22. Szimfónikus hangverseny. 22. Tánc z.

Megjelent

Dr. Szöll Lajos és Dr. Parecz György fordításában

A konverziós törvény végrehajtási utasítása

magyarázatokkal és kérvény-mintákkal. Ara 50 lej.

Kapható: az Aradi Közlöny kiadóhivatalaiban.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk, Minden szó 4 lej. A legkezebb hirdetés ára 10 szögig 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetést szöveget, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 10 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LEVELEZÉS.

KAMATMENTES jellegre levél van az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2859

ALKALMAZÁS.

Cseremunkára keresek

épület-asztalost,

kinek elsőrendű 2838

férfi és női ruhát készítek. P. avram Iancu No. 12., I. emelet

JOLFÓZÓ mindenek, aki eljönne Bucovina (Csernovitz mellé) jelentkezék délután 3-tól. Holczler, Kiss Ernő-u. 10. sz.

Garanciaképes, jó referenciákkal rendelkező

pénzbeszedőt
keres nagyvállalat.

Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatala vesz át.

LAKÁS.

5 SZOBÁS II. emeleti lakás, szeptember, esetleg augusztus 1-re KIADÓ, volt Erzsébet-körút 42. sz. 2847

UJONNAN FESTETT modern lakások kiadó Bulevardul Carol 70.

HÁROMSZOBÁS, konyhás, mellékhelyiségekkel álló lakás kiadó. Volt Szent István-ucca 15. 2882

EGYSZOBÁS, konyhás lakás főtéren kiadó. Cim az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában, a Miorita templommal szemben.

KÉTSZOBÁS, konyhás I-ső emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cim az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában, a Miorita templommal szemben.

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában, a Miorita templommal szemben. 800

VÉTEL ÉS ELADÁS.

HASZNALT, kitűnő állapotban levő bicikli jó gumikkal, megvételre kerestetik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

SÜRGŐSEN KERESÉK megbízóim részére Biedermeier és empír-szalont, hermelin és breitschwarze szőrméket, perzsabundákat, ezüst tálcaikat, evőeszközöket, antik ezüst tárgyakat, különböző antik és modern butorokat, komplett szobaberendezéseket, 3x4 keleti perzsaebédli s 5 m. hosszú keleti autószoenyegeket, gyári futó és ebédli szőnyegeket, porcellánokat, márkás festményeket, Batiz üvegeket. — KESZPENZERT VESZNEK keleti perzsa szőnyegeket, ezüstöt és márkás festményeket. SALGONÉ bizományi üzlete, Str. Horia B. (Széchenyi-u.) Neuman-palota. 1000

Háztulajdonosok figyelmébe! Cserép, pala, facement fedést és szigetelést, papírfedést, kátrányozást és szakmába vágó munkálatokat feltűnő jutányos áron vállalok vidéken is. **GROZA P.** cserepes-mester P. Avram Iancu (Szabadság-tér) 2.

KITUNÓ Pratas dorszívógép. 12 szemlélyen üvegszivő, ezüst és aluacsa evőeszközök, vitrinek, komód, intarziás szekrény, antik asztalok, zsúr asztal, fés, mények, perzsa szőnyeg, álló villanylámpák, ezüst évertatartók, függönyök, uriszoba, szalon, ebédli és háló berendezések, ékszeres, vázák, különböző dísz tárgyak, gramofon, zsúr asztal, komplett Jókai, autokoffor, Protos perszívógép stb. eladó. SALGONÉ bizományi üzlete, Arad, Str. Horia (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

GUMMICSÖVEK kertlocsolásra, 25-30 folyóméter, kitűnő állapotban, keresek, árnegyelbésít kérem. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 200

Hordók!

Különböző faszok hordók, egész fél- és kisebb transzport hordók ujak és keveset használtak, kifogástalan állapotban

eladásra becsáttatnak.

Bäumel, Steiner és Társa R.-T.-nál, Lugoj. 2849

Hirdessen az Aradi Közlönyben!

Ruhák, kabátok festése és vagyitisztítása legkezebbben a leggyorsabban Arad, Str. Troleseu (volt Teleki-ucca) 13.

Hospodár-nál

Vigyázat!!

Építkezők figyelmébe!!

Az Arad-Brádi rt.

mészhomok-téglagyára

megkezdte rendes működését
Kizárólag I. oszt. téglát szállít

a gyár sokkal mérsékeltebb áron, mint amennyiért az agyagtéglát forgalomba hozzák.

Megrendelések és információk:

Arad-Brádi rt.
Csanádi palota II-ik emelet.

Olcsó tüzifa!

(tarifaemelésig)

12 száraz dorong **Lei 560**

(balk, oser, gyertyán, vegyes)

AUFRICHT fatelepén,
Galea Victoriol 1-2. 2879
Olcsó fuvar és fűrészelés.

Beraktározást

nagyon olcsón, száraz, betonozott emeletes raktárházunkban olcsón vállalunk. „COMISIO“, Bul. Regiole Ferdinand 21 szám.

OKTATÁS.

JAVÍTÓ- és magánvizsgálatokra olcsó díjért előkészítünk. Steiner Internátus Str. Popa I. Russu B. 2226

INGATLAN.

Biztos megélhetést nyújtó

sarok üzletház

a v. Magyar-ucca közelében 1x3, 4x1 szobás lakások, raktár, pince, nagyforgalmu vegyeskereskedés berendezésével 400.000 lejért eladó. Kizárólagos megbízott: Petrán, Piata Avram Iancu 16. (Szabadság-tér.)

KISEBBI házat megvételre keresek belvárosban. Cimeket „Készpénz” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 2848

Volt Kossuth-ucca végén

az új tisztviselő-telepen újonnan épült, 20 évig adómentes magánház 2 szoba, elő, fürdőszoba lakással, **180.000** Lejért eladó.

Megbízott Kiss Lajos „Uranul” ingatlanforgalmi irodája, Városházával szemben, Bulev. Reg. Ferdinand 1. sz., I. em.

Olcsó ház eladások!

Széchenyi-ucca közelében jó bérház 1x3 szobás, fürdőszobás, 2x1 szobás lakásokkal, 600.000 lejért.

Ugyanott kisebb jó magánház 1x2 szobás lakással, nagy kerttel, 170.000 lejért.

Deák Ferenc-ucca közelében adómentes, magasföldszintes ház üzlethehelyiséggel, 1x3 szobás, fürdőszobás és 1x2 szobás uccai lakásokkal, jó hozam, 450.000 lejért.

Ugyanott magasföldszintes ház üzlethehelyiséggel, 1x3 szobás és 1x2 szobás lakásokkal, évi 50.000 lej jövedelemmel, 350.000 lejért.

Deák Ferenc-ucca közelében földszintes jó épület üzlethehelyiséggel, 2x2 szobás és 4x1 szobás lakásokkal, évi 60.000 lej jövedelemmel, 500.000 lejért.

Thököly-tér közelében 2x3 szobás és 1x2 szobás lakásokkal, 450.000 L. Fentiekben kívül bérházak, kertés magánházakra 150.000 lejtől 5.000.000 lejtig, földekre, szállókra vannak eladási megbízásaink.

OMNIA

ingatlanforgalmi iroda Bulev. Regina Maria (Andrássy-tér) 24. a Daciával szemben. — Telefon: 132.

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉGEK olcsón kiadó Piata Catedralei 14. alatt. Bővebbet a ház mestereél. 2281

ÜZLETHELYISÉG a v. Szabadság-tér sarkánál, azonnalra kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Saját termelésű tüzifa

legolcsóbban szereshető be téli vagonokból 5 vagy métermázsas számára házhoz szállítva a Str. Badea Cartan No. 5. (Angyal-u.) fatelepén. Egy 5t bukktörong 850 L.

KIADÓ

azonnalra 8 szobás komfortos lakás 2 fürdőszobával, kerttel központban, továbbá ugyanott irodahelyiségek és raktárak, valamint nagy betonozott pince.

ELADÓ meglehetősen részére vasszerkezetű üvegház, szárnyas és nyul részére alkalmas nagy drótkeret és különféle használt építési anyagok

ELADÓ kis mennyiségben is cca 30000 pezsgős és borosüveg.

ELADÓ cca két és fél vagon használt vassín 5-6 kilogramos, kisebb mennyiségben is. Ugyanott különféle csavarárak. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2352

ABC

utasok részére:

A: Ha Budapestre jön, szálljon meg a dunaparti elsőrangú

BRISTOL

szállodában.

B: mert olcsó áron nyújt

mindent:

szépszobát, kitűnő ellátást és szórakozást, hisz úgy a délutáni teánál, mint az esti vacsoránál tánc van.

C: Mindezt (szobát teljes kitűnő ellátással) — a szoba fekvésétől függően — már napi

12 pengőért kaphatja